БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 176 (17.160). • 3 август 1978 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

Суратларда: 1. МОЛДАВИЯ ССР. КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида республика чорвадорларининг ишлари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ҳозир республикада Пленум қарорлари зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Пропагандист М. Барладян Ботнарештск гўшт фабрикасида машғулот ўтказмоқда. 2. КРАСНОДАР ЎЛКАСИ. Барча хўжаликларда 4350 минг тонна Кубань ғалласи учун кураш кетмоқда. «Газирский» совхозида ўрим пайти. 3. «Черноморгидрострой» тресги бошқарувчиси И. Нагорних янги корхона қурувчиларига рамзий калитни топширмоқда. (ТАСС).

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ

Ёзнинг сўнгги ойи — август бошланди. Август ҳосилга ҳосил қўшиш ойидир. Шу ойда куздаги осмонўпар «оқ олтин» хирмонининг тақдири ҳал қилинади. Парваришни кучайтириш йўли билан нисбатан кам ҳосилли ғўзалар юқори ҳосилли ғўзалар даражасига етказиб олинади. Шоналар гулларга, гуллар кўсакларга айлантирилиб, очилиши тезлаштирилади. Пахта сортининг юқори, толасининг узун ва сифатли бўлиши ҳам август ойида агротехника тадбирларининг изчиллик билан амалга оширилишига боғлиқдир. Шу ойда машина теримига мустаҳкам замин яратилади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг июль Пленумида қилган «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладида пахта, хусусан ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтириш билан бирга, унинг сифатини яхшилаш масаласини кун тартибига қўйди. Ана шу вазифани муваффақиятли ҳал этмоқ учун ғўза парваришини ҳамма жойда кучайтирмоқ ва йиғим-терим бошлангунча қизғин давом эттирмоқ керак.

Наманган областининг меҳнаткашлари ғўза парваришини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар, бутун куч.техника воситалари шу мақсад йўлига бўйсундирилган. Ҳар бир дала, участканинг Сифат белгиси олиши учун кураш жанговар шиорга айланган. Партия ташкилотлари социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини мунтазам текшириб боряпти, илғорларнинг иш методи кенг кўламда оммалаштириляпти. Бухоро областининг меҳнаткашлари 600 минг тонна «оқ олтин» учун курашни тобора авж олдиряптилар. Областнинг кўпчилик хўжаликларида агротехника тадбирлари фан ютуқлари, илғор тажрибаларга таянган ҳолда амалга оширилмоқда. Мўл ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи участкаларида коммунистлар байроқдорлик қиляпти. Карвонбоши Андижон областининг пахтакорлари ҳам йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан бартараф этиб, юксак социалистик мажбуриятларини қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштиришга астойдил бел боғладилар.

Сирдарё ва Жиззах областларининг колхоз ва совхозлари чеканкани энг қулай агротехника муддатларида бошлаб юбордилар ва тезкорлик билан давом эттирмоқдалар. Колхозлар ва совхозларда чеканка машиналари пешма-пеш пайкалларга киритилмоқда ва юқори унум билан ишлатилмоқда. Бу эса ҳам ҳосилдорликни оширса, ҳам терим машиналарини тезроқ ишга тушириш имкониятини яратади.

Ҳозирга қадар республикамиз бўйича юздан ортиқ колхоз ва совхоз, уч ярим мингга яқин бригаданинг унумдор пахта далаларига Сифат белгиси берилди. Сифат белгиси олган майдонлар бегона ўтлардан тўла тозаланган, қишлоқ хўжалик зараркунандалари бутунлай қириб ташланган, ғўзалар ғоятда серҳосил бўлиб ўсмоқда, ҳар тупида 6-7 та, ҳатто ундан кўпроқ тўқ кўсаклар ҳосил бўлди. Чеканка сифатли ўтказилмоқда. Культивация билан суғориш, айниқса «шарбат» оқизиш бир-бирига боғлаб олиб борилмоқда.

Ғўзаларнинг сувга бўлган талаби гуллаш, кўсаклаш даврида айниқса кучаяди. Ҳозир айнан шундай паллага кирилди. Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхозда тўрт юз эллик сувчи тупроқ тузилиши, иқлим ва сув ресурсларини, хусусан ўсимликнинг сувга бўлган эҳтиёжини тўла ҳисобга олиб пайкалларга белгиланган нормада оби ҳаёт тараяпти, ғўзаларнинг калта бўғин, серҳосил бўлишига алоҳида аҳамият беряпти, қайта чигит экилган майдонларнинг ғўзалари табақалаб қўшимча суғориляпти. Киров районидаги «Бешариқ» совхозида артезиан қудуқлари суви, насослар ўрнатилиб коллекторлар сувидан оқилона ва самарали фойдаланиляпти. Учқўрғон районы хўжаликларида суғориш ишлари намунали ташкил этилган.

Лекин ғўза парваришида ҳамон жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганидан кўз юмиб бўлмайди. Ўтган йили мавжуд сув ресурсларини бутун вегетация даврига тўғри тақсимлаб, яхшигина натижаларга эришган Сурхондарё областининг айрим хўжаликларида бу йил экинларни суғориш кечиктириляпти, сувдан рационал фойдаланилмасдан исрофгарчиликка йўл қўйиляпти. Хоразм областида сув етарли, аммо сувчилар етишмайди, суғориш орасида узилишга йўл қўйиляпти. Ер етилиши билан сифатли культивация ўтказилмаслиги оқибатида ҳосил нишоналари кутилганча тўпланмаяпти. Бундай ачинарли аҳвол Сирдарё области, Қорақалпоғистон Автоном республикасининг айрим хўжаликларида ҳам юз беряпти.

Пахтакорларимиз энг масъулиятли даврга кирдилар. Август мавжуд ҳосил нишоналарини тўла сақлаб қолиш билан бирга, ҳосилга ҳосил қўшиш ойидир. Ҳамма жойда трактор культивацияси ўтган ойлардагига нисбатан фарқлироқ, лекин жадал давом эттирилиши керак. Ғўзаларнинг ҳосил шохлари бир-бирига киришиб кетган ҳозирги шароитда культиваторларнинг ҳаммасига муҳофаза тўсиқлари ўрнатилиши шарт. Культиваторларнинг ишчи органлари нисбатан саёзроқ ўрнатилиши, иш сифатли бажарилиши лозим. Иш жараёнида бирорта шох ёки илдизнинг зарарланишига йўл қўймаслик механизаторларимизнинг шарафли бурчидир. Жўяклар олиш, тупроқ қатламини юмшатиш билан бирга қатор ораларига чиритилган гўнг ва бошқа хил органик ўғитлар солиш кўсакларнинг тўлишини тезлаштиради. Мавжуд органик ўғитларни зудлик билан ерга солиш зарур.

Суғоришни ғоятда тадбиркорлик билан ўтказиш талаб этилади. Ғўзаларни чанқатиб қўймаслик, ғовлатиб юбормасликка алоҳида эътибор берилиши, ҳар қатра сув ҳосилдорликни ошириш манфаатларига хизмат қилдирилиши лозим. Чанқоқ ғўзалар ҳосилини тўкиб юборгани сингари, ғовлаган ғўзалар кам ҳосилли бўлиб қолади, кўсакларнинг очилиши кечикади. Суғоришни вазиятни ҳисобга олиб август ойининг биринчи ярмида туғаллаш, ҳар галги сувдан кейин албатта маромида сифатли культивация ўтказиш мақбулдир. «Шарбат» усулида сув таращга алоҳида аҳамият берилиши зарур. Қайта чигит экилган майдонлардаги ўсимлик органик ўғитлар билан иложи борича қизғин озиқлантирилиши даркор. Сувчилар ўз фаолиятларини кеча-кундуз давом эттиришлари, уларнинг унумли ишлашларига ҳамма шароитлар яратиб берилиши муҳим вазифалардан биридир.

Чеканка ғўзаларнинг ҳолати ҳисобга олиниб ўтказилиши, ўн беш-ўн олтита ҳосил шохи пайдо бўлган карталарда бу иш кечиктирилмаслиги, чеканка машиналар ёрдамида қилиниши зарур. Бу билан иш сифатли бажарилади, фурсатдан ютилади. Айни кезда машина теримини назарда тутиб, дефолиация ўтказишга пухта тараддуд кўриш лозим.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари, хусусан кўсак қурти, ўргимчаканага қарши ўт очиш, пайдо бўлишига йўл қўймаслик, зарарланган жойлар аниқланган тақдирда фавқулодда чоралар кўрилиши керак. Муҳофаза соқчилари постлари фаолиятини бутун чоралар билан кучайтириш сира кечиктириб бўлмайдиган вазифадир.

Ҳамма жойда август ойини ҳосилга ҳосил қўшиш ойига айлантирайлик, ҳар бир хўжаликда юксак социалистик мажбуриятларни қоплайдиган даражада юқори ҳосил тўплашга эришайлик!

ЙИЛЛИК МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

УЧҚЎРҒОН («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашаётган район меҳнаткашлари йиллик мева тайёрлаш планини анча ошириб бажардилар. Тайёрлов пунктларига аъло сифатли, узоқ сақланадиган мевалар топширилди. Умуман мева ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўп тайёрланди. Боғбонлар бир йилда икки йиллик план миқдорида мева тайёрлаш, уни Сибирь ва Узоқ Шарқ ўлкалари меҳнаткашларига юбориш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Районнинг улкан ғалабасига Ленин номли, «Партия XXIV съезди» колхозлари Ленин номли совхоз ва бошқа хўжаликлар муносиб ҳисса қўшдилар. Мева тайёрлаш тезкорлик билан олиб борилмоқда. айни кезда узум узишга тайёргарлик кучайтирилмоқда.

ЮКСАК МАРРАЛАРНИ КЎЗЛАБ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАСИ. Беруний районидаги Будённий номли совхоз меҳнаткашлари пахтадан улкан хирмон кўтариш мақсадида ғўза парваришини кун сайин авж олдирмоқдалар. Янги ташкил этилган бу хўжаликнинг «Партия XXV съезди» бўлими пахтакорлари, айниқса, ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар мавжуд 215 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Суратларда: 1. «Партия XXV съезди» бўлимига қарашли 1-бригада илғор сувчиси Бозоргул Каримова. 2. Шу бўлимнинг 3-бригадаси аъзолари тушлик пайтида.

Р. Утамуродов фотолари.

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ

Сурхондарё қишлоқ меҳнаткашлари ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Қашқадарё областининг далаларида бўлдилар. Улар ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳолатини, чорвадорларнинг иши билан танишдилар. Меҳмонлар Ульянов районидаги «Москва», «Партия XXIV съезди» совхозлари, Чироқчи районидаги «Партия XXIV съезди» колхози ва бошқа хўжаликларнинг кўпгина бригадаларида ишлар яхши ташкил қилинганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Сурхондарёликлар экинларни парвариш қилиш юзасидан кўпгина қимматли маслаҳатлар бердилар. Аниқланган камчиликларни тезда бартараф этиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика студентлари ва ўқувчиларини дарсликлар билан таъминлашнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар.

Республикада дарсликларни тайёрлаш, нашр этиш ва улар билан ўқув юртларининг ўқувчилари ҳамда студентларини таъминлаш соҳасида муайян иш қилинаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Тўққизинчи беш йилликда ва шу беш йилликнинг икки йили мобайнида жами тиражи қарийб юз миллион нусхада 1300 номда дарслик нашр этилди. Ўқув адабиётининг ғоявий ва илмий даражаси анча ошди, бу адабиётнинг полиграфик ижроси ва бадиий-техникавий безатилиши яхшиланди.

Шу билан бирга дарсликларни ва ўқув-методика адабиётини нашр этиш ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар бор. Кўпгина олий ўқув юртларида, ўрта махсус ўқув юртларида, профессионал-техника билим юртлари ва мактабларда дарсликлар ғоят етишмаётир.

Республиканинг тегишли министрликлари ва идоралари ўқув юртлари учун оригинал ва барқарор дарсликлар яратишга ҳамиша хам эришмоқдалар, деб бўлмайди, кўпинча етарли даражада асос бўлмагани ҳолда айрим китоблардан нусха кўчирилиб, уларнинг авторлари номигина ўзгартирилмоқда. Дарсликлар ва қўлланмаларни планлаштириш ҳамда нашр этиш вақтида фан ва техника ютуқлари яхши ҳисобга олинмаётир. Бу ҳол уларни қайта нашр этишга олиб келади. Кўпинча етарли даражада текшириб чиқилмаган сифатсиз қўлёзмаларни босиб чиқаришга тавсия этадилар. Бундай қўлёзмалар кўп вақт жуда кечиктириб топширилади.

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ўқув адабиётини нашр этиш ва уни 1 июлга қадар босиб чиқариш планининг бажарилишини таъминламаётир. Планда кўрсатилмаган адабиётни чоп этишга кўпинча йўл қўйилмоқда. 1977 йилда «Ўқитувчи» нашриётига 17 номдаги шундай китобларни босиб чиқарган. Унча муҳим бўлмаган ва ғоявий-бадиий ҳамда илмий жиҳатдан талабга жавоб бермайдиган китобларни нашр этиш давом этмоқда.

Полиграфия корхоналари кўпинча дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини савдо ташкилотларига реализация қилиш планларини бажармаётирлар. Айрим китобларнинг тиражлари бутун йил давомида тўлиқ миқдорда китоб савдоси ташкилотларига етказиб берилмаяпти. Бу ҳол ўқувчиларни ва студентларни дарсликлар билан ўз вақтида таъминлашга салбий таъсир кўрсатмоқда. Дарсликларнинг бадиий безатилиши ва полиграфия ижроси сифатини анча яхшилаш талаб қилинади.

Кўпгина ўқув юртларида болаларни дарсликларни эҳтиёт қилиш руҳида тарбиялаш, уларни мактаб кутубхоналарида сақлаш, ўз вақтида реставрация қилиш ишлари суст уюштирилган.

«Узкниготорг» ва «Ўзбекбирлашув» дарсликларини ҳамма жойда ўз вақтида реализация қилишни таъминлемаётир, мактабларнинг кутубхона фондидан китобларни чаканалаб сотишга йўл қўйилмоқда. Китоб савдоси шохобчаларини кенгайтириш ишларини анча яхшилаш талаб этилади. Кейинги уч йил ичида республика шаҳарлари ва қишлоқларида дарсликлар ва мактаб ёзув-чизув қуроллари билан савдо қилувчи атиги 5 та ихтисослаштирилган магазин очилган. Область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети китоб магазинларига бинолар ажратиб бериш, шунингдек бундай биноларни маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига қуриш учун зарур чораларни кўрмадилар.

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, Ўзбекистон ССР Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, Маданият, Соғлиқни сақлаш министрликлари, Ўзбекистон ССР Профессионал-техника таълими давлат комитети айрим раҳбарларининг ўқув ва методика адабиётини планлаштириш ва нашр этиш, шу масалалар юзасидан партия ва ҳукумат қарорларини бажариш каби ғоят муҳим ишга нотўғри муносабатда бўлаётганлиги натижасида ана шу камчиликлар рўй берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қуйидагиларни таъкидлаб ўтдилар: Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, Ўзбекистон ССР Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, Маданият, Соғлиқни сақлаш министрликлари, Ўзбекистон ССР Профессионал-техника таълими давлат комитети, «Ўзбекбирлашув» ва ўз ихтиёрида ўқув юртлари бўлган бошқа министрликлар ҳамда идоралар дарсликларни планлаштириш, нашр этиш ва ўқув юртларининг студентлари ҳамда ўқувчиларини дарсликлар билан таъминлашни қониқарли амалга оширмаётирлар ва уларга мавжуд камчиликларни тугатиш, ўқув ва ўқув-методик адабиётини чоп этишни янада яхшилаш, республика ўқувчилари ва студентларини ана шу адабиёт билан таъминлаш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни топширдилар.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига республиканинг бошқа манфаатдор министрликлари ва идоралари билан биргаликда уч ой ичида олий, ўрта махсус ва профессионал-техника ўқув юртларини, мактабларни ўргатиладиган барча фанларга доир дарсликлар билан тўла таъминлаш юзасидан ҳисоб-китоб қилиб, тегишли таклифларни ишлаб чиқиш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этиш ва бунда ана шу дарсликларнинг мавжудлиги, нашри ва кўп миқдорда етказиб берилишини ҳисобга олиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига қуйидагилар таклиф этилди:

Китоб нашриёти ишини доим такомиллаштириш, унча муҳим бўлмаган, ғоявий, бадиий, илмий жиҳатдан етук бўлмаган адабиётни босиб чиқармаслик, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, замонавий полиграфия машина-ускуналарини, илғор технологияни жорий этиш соҳасидаги ишни кучайтириш, меҳнат унумдорлигини янада ўстириш, қоғозни тежаб сарфлашга эришиш;

ўқув ва ўқув-методика адабиётини нашр этиш сифатини анча ошириш, шу мақсадда полиграфия корхоналарида бракнинг олдини олиш юзасидан техника контроли бўлими хизматининг ролини ошириш, стандартлаштириш ва сифат жамоат хизматини уюштириш, маҳсулотнинг сифатини назорат қилиш борасида львовликлар методини ишлаб чиқаришда кенг қўллаш, полиграфия корхоналари лабораторияларини бўёқ, қоғоз, фотоформаларни анализ қилиш ва босмахона қотишмаларини тез анализ қилиш приборлари билан таъминлаш, мактаблар ва профессионал-техника билим юртлари ўқувчилари учун дарсликларни 1980 йилдан бошлаб ҳар йили 1 июлгача, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари учун 1 сентябргача тўлиқ босиб чиқаришни таъминлаш;

бир-биридан нусха кўчириладиган дарсликларни нашр этиш; уларнинг тиражини ошириш, нашриётларнинг тасдиқланган тематик планларини қайтадан кўриб чиқиш каби ҳолларга йўл қўймаслик, нашриёт планларини координациялаш ишларини яхшилаш, план ва ишлаб чиқариш интизомига қаттиқ риоя қилиш, барча жанрлардаги адабиётни, хусусан дарсликлар ва ўқув-методик қўлланмаларни босиб чиқаришда пропорционал нисбат бўлишини таъминлаш, нашриётлардаги редакцион-бадиий советларнинг ролини ошириш;

1979 йилдан бошлаб республикадаги ўрта профессионал-техника билим юртлари учун умумий таълим предметлари бўйича мактаб дарсликларини бевосита Ўзбекистон ССР Профессионал-техника таълими давлат комитетига унинг заявкалари билан ажратиб бериш;

Ўзбекистон ССР Материал-техника таъминоти давлат комитети билан биргаликда дарсликлар ва ўқув-методика адабиётини нашр этиш учун фойдаланиладиган қоғозларнинг босмахона, офсет турлари ва бошқа босма турларини етказиб бериш юзасидан ассортимент планларнинг пухта бажарилишига эришиш; тегишли министрликлар ҳамда идоралар ҳар йили дарсликлар ва ўқув қўлланмаларининг тиражларини белгилаш вақтида улар босиб чиқарилганига қадар аҳолидан уларни предметлар [illegible]

министрликларига Маданият, Соғлиқни сақлаш министрликларига, Ўзбекистон ССР Профессионал — техника таълими давлат комитетига қуйидагилар топширилди:

ўқув адабиётидан рационал фойдаланиш, ўқувчи ёшларни бу адабиётга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш соҳасида доим иш олиб бориш;

ўқув программаларига ўзгартишлар киритилган вақтда мавжуд дарсликларга қўшимча адабиёт нашр этиш масалаларини Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети билан биргаликда кўриб чиқиш ва ҳал этиш;

ўз қарамоғларидаги кутубхоналарнинг ишларини, хусусан уларнинг янги ўқув йили бошланишигача тайёргарлигини мунтазам равишда кўриб чиқиш ва зарур таълим адабиётини ўрта махсус ва профессионал-техника билим юртларининг студентлари ҳамда ўқувчиларига ҳар йили 10 сентябргача, мактаб ўқувчиларига эса 1 сентябргача етказиб беришни таъминлаш;

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети билан биргаликда кутубхона ишини такомиллаштириш юзасидан олий, ўрта махсус ўқув юртлари ва профессионал-техника билим юртлари кутубхоналари ўртасида ҳар йили кўрик-конкурслар ўтказиш.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига қуйидагилар таклиф этилди:

мактаб дарсликларининг мазмун жиҳатидан ҳамиша барқарор бўлишига эришиш, малакали мутахассислар орасидан автор коллективларини тузиш, мактаб кутубхона фонди дарсликларини 1983 йилгача, бошқа дарсликларни эса 1985 йилгача нашр этиш графикларини ҳисобга олиб, қўлёзмаларни тайёрлаш ва топшириш муддатларини белгилаш;

оригинал дарсликлар номларининг реал сочини белгилаш ва уларни Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети билан биргаликда ўтказиладиган коллегияларнинг мажлисларида тасдиқлаш;

дарсликларни мактаблар ўртасида тўғри тақсимлашни таъминлаш, мактаб кутубхона фондини ҳисобга олиш, сақлашни яхшилаш ва ундан самарали фойдаланишни таъминлаш.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР профессионал-техника таълими давлат комитетининг махсус фанлар бўйича кам тиражли дарсликлар ва қўлланмаларни нашр этишни уюштиришларига рухсат берилди.

Медицина ўқув юртларининг студентлари ва ўқувчиларини дарсликлар билан таъминлашда оғир аҳвол рўй берганлигини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва бошқа министрликлар, Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети студентларни «Медицина» нашриёти ва бошқа марказий нашриётлар чоп этаётган таълим адабиёти билан тўлиқ таъминлаш масаласини биргаликда кўриб чиқсинлар ва бу масалани яқин йиллар ичида ҳал этсинлар, зарурат туғилган тақдирда республикада айрим дарсликлар керакли миқдорда қайта нашр этилсин.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига қуриладиган китоб магазинлари сонини кўпайтириш, қурилаётган биноларнинг биринчи қаватларида улар учун катта хоналарни кўпроқ ажратиб бериш, 1979—1980 йилдан кечиктирмай Нукус шаҳрида ва республиканинг барча область марказларида ўқув, ўқув-методик адабиётини ва мактаб-ёзув асбобларини сотувчи ихтисослаштирилган китоб магазинларини вужудга келтириш таклиф этилди.

Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмасига ва «Ўзбекбирлашув»га дарсликларни жойларга ўз вақтида етказиб бериш, уларни реализация қилиш вақтида тегишли министрликлар ҳамда идораларнинг разнарядкаларига қаттиқ риоя этиш топширилди. Мактаб кутубхона фонди дарсликларини чаканалаб сотиш қатъиян тақиқлансин. Республика шаҳар ва қишлоқларида дарсликлар ва мактаб ёзув-чизув қуроллари сотиладиган ихтисослаштирилган магазинлар ва бўлимларни вужудга келтириш таъминлансин. Аҳолининг китобга бўлган талаб-эҳтиёжлари позим даражада ўрганиб чиқилсин ва шу асосдагина нашрларнинг реал тиражларини белгилаш учун нашриётларга заявкалар берилсин.

Ўзбекистон ССР Госпланига 1979 йил дарсликларини чиқариш учун шу йил зарур миқдорда қоғоз ажратиб бериш тўғрисида Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг заявкасини кўриб чиқиш таклиф этилди. Ҳар йили халқ хўжалик планини тузиб чиқиш вақтида Ўзбекистон ССР Нашриёт полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетини материал-техника билан таъминлаш. Ватанимизда тайёрланадиган ва чет эллардан олинадиган материаллар ҳамда машина-ускуналар билан шу комитетнинг заявкаларига мувофиқ таъминлаш масалалари кўриб чиқилсин ва ҳал этилсин.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига Ўзбекистон ССР профессионал-техника таълими давлат комитети, Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети билан биргаликда. Бошқа жойдан келтириш ва республикада нашр этиш ҳисобига мактабларни ва профессионал-техника билим юртларини кўргазмали ўқув қўлланмалари билан тўлароқ таъминлаш масалаларини кўриб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигига ва Ўзбекистон Китоб савдоси бирлашмасига қардош республикалардаги тегишли ташкилотлар билан келишиб, ўзбек, рус, қозоқ, қирғиз, тожик, туркман тилларида ва бошқа тилларда нашр этиладиган дарсликларни бир-бирларига етказиб бериш перспектив ва йиллик планларини тузиб чиқиш топширилди.

«ПРОГРЕСС-2» МУСТАҚИЛ УЧМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 август. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 7 дан 57 минут ўтганда биргаликдаги учиш программаси тўлатўкис ниҳоясига етказилгандан кейин юк ташувчи «Прогресс-2» автомат транспорт кемаси «Салют-6» — «Союз-29» орбитал комплексидан ажратилди.

«Салют-6» — «Союз-29» — «Прогресс-2» космик комплексининг учиши 25 кун давом этди. Мана шу учиш вақтида катта ҳажмдаги ишлар бажарилди.

«Салют-6» станцияси бирлашган двигатель установкасининг чонлари «Прогресс-2» кемасининг бакларидаги ёқилғи билан тўлдирилди. Бу ишлар Учишни бошқариш марказидан берилган командаларга мувофиқ ва бевосита комплекс экипажи томонидан бажарилди.

«Прогресс-2» кемасининг юклари бўшатиб олинди, «Салют-6» станциясининг ишлатиб бўлинган асбоб-ускуналари кўчириб олиниб, транспорт кемасининг юк бўлмасига чиқариб қўйилди.

Космик комплекс ичига юк кемаси баллонларидан қўшимча ҳаво юборилди.

Юкларни тушириб олиш юзасидан планлаштирилган ишларнинг ҳаммаси бажарилгандан кейин «Салют-6» — «Союз-29» орбитал комплекси билан «Прогресс-2» транспорт кемаси бир-биридан ажратилди. Учишни бошқариш марказининг мутахассислари ва космонавтлар Коваленок билан Иванченков аппаратларнинг бир-биридан ажратилиш жараёнини назорат қилиб, юк кемасининг станциядан йироқлашишини кузатиб турдилар.

«Прогресс-2» кемаси мустақил учиш режимига ўтказилди. Ана шу учиш чоғида айрим борт системалари ҳамда агрегатлари синаб кўрилади ва пишиқтирилади. Синовлар программаси тугагандан кейин «Прогресс-2» юк кемаси тормозланади. У Ер атмосферасининг зич қатламларига кириб, йўқ бўлиб кетади.

Космонавтлар Владимир Коваленок ва Александр Иванченков «Салют-6» — «Союз-29» орбитал комплекси ичида илмий-техникавий тадқиқотлар ҳамда экспериментларни бажаришда давом этмоқдалар.

Комплекснинг борт системалари нормал ишламоқда. Ҳар иккала космонавт ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

КОЛХОЗ КОРХОНАЛАРИ

ҚУРИЛИШЛАРГА ЯШИЛ ЙЎЛ

Элликқалъа районидаги «Ленинград» колхозида оҳак пиширадиган цех фойдаланишга топширилди. Цех бир суткада беш тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Энди колхоз ана шу қурилиш материалига бўлган ўз эҳтиёжини тўла таъминлайди.

Яқин вақт ичида бу ерда яна бир корхона ишга тушади. Бу бир суткада 25 минг дона ғишт ишлаб чиқаришга мўлжалланган заводдир. Бу корхона бир йилда қирқдан кўпроқ икки квартирали коттеж қуриш имконини беради.

Ҳар икки корхона хўжаликка колхоз марказини тез суръатлар билан қуриш, хутор системасини тугатиш имконини беради. Колхознинг меҳнат ресурсларидан фойдаланиши ҳам самаралироқ бўлиб қолади. Маҳсулотнинг бир қисмини бошқа хўжаликларга сотиш мўлжалланмоқда.

МАРЖОНБУЛОҚ ЧИРОЙИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОТАЛИҒИДАГИ ШАҲАР ҚУРИЛИШИДАН МАКТУБ

✦ МУВАҚҚАТ ШАҲАРЧА ҚУРИЛИШИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ ✦ ИСТИҚБОЛ ЭГАЛАРИ ✦ САНГЗОР — МАРЖОНБУЛОҚ СУВ ЙЎЛИ ✦ ШАҲАР ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ ✦ ИЗЛАНИШ, ИЗЛАНИШ...

Қорақишлоққа яқинлашганимизда:

— Маржонбулоқ ресторани! — деди ҳамроҳимиз ўнг томондаги кўркам бинога имо қилиб. Истиқболи порлоқ шаҳарнинг номини бугун ҳар қадамда учратиш мумкин.

Чиндан ҳам кўп ўтмай қаршимиздан «Маржонбулоқ қидирув партияси» деб ёзилган лавҳа чиқди. Бу ерда Маржонбулоқнинг биринчи бунёдкорлари иш олиб боришарди. Суратлари «Ҳурмат тахта»га қўйилган Г. Янушкевич, Т. Усатенко, Б. Клименко, П. Репин сингари геологларнинг номи жиззахлик бунёдкорлар орасида ҳурмат билан тилга олинади. Уларнинг Маржонбулоқ маъдан зонасини фойдаланишга топширганларига эндигина уч йил бўлди. Шу қисқа вақт ичида бир неча саноат объекти қад кўтарди мувaққат шаҳарча қурилиши ниҳоясига етди.

Шаҳарчада Маржонбулоқ посёлка Совети, алоқа бўлими иш бошлади. Кўплаб уй-жой бинолари, магазинлар, маиший бинолар, ётоқхоналар фойдаланишга топширилди.

— Мувaққат шаҳарчада ҳаммаси бўлиб миллионлаб сўмлик қурилиш ишлари амалга оширилди, — дейди Маржонбулоқ комбинати қурилишининг директори А. Мачкин, — навбат Маржонбулоқ шаҳри қурилишига. Бу ишларни 15 та пудратчи ташкилот қурувчилари амалга оширишмоқда.

Қидирувчилар эса ҳамон изланишда. Улар Танги участкасида горизонтал чуқурлар, Восточная участкасида шахта казиш. Сарибелда эса пармалаш ишларини олиб бормоқдалар. Қарачитол, Кўксой, Найманбулоқ участкаларига қидирув отрядлари юборилган.

Маржонбулоқ геологлар шаҳридан бошланади. Бу шаҳар сўнгги уч йил ичида бунёд этилди. «Самарқандгеология» трестига қарашли Жомбой кўчма механизациялашган колоннанинг Йўлдош Неъматуллаев бошлиқ участкаси қурувчилари кучи билан ўнлаб уйлар, савдо, маданий, медицина ва маиший хизмат бинолари, болалар боғчалари қад кўтарди. Шаҳарчани асфальтлаш, газлаштириш қизғин олиб борилялти. Беш йиллик охиригача бу ерда клуб, кинотеатр, кафе қуриш мўлжаллаб қўйилди. Мувaққат шаҳарча — геологлар шаҳрининг йўлдоши. Ҳадемай, у Маржонбулоқ шаҳрига йўлдош бўлиб қолади.

Минглаб аҳолига мўлжаллаб қуриладиган Маржонбулоқ шаҳрининг қандай бўлиши ҳамма учун қизиқарли. Бунинг учун минглаб кишига мўлжалланган дастлабки микрорайонни таърифлашнинг ўзи кифоя. У икки йил муқаддам чўлқуварларнинг Маржонбулоқ аҳолисига мурожаати солинган капсулали гранит ёдгорлик яқинидан бошланмоқда. Шаҳарнинг дастлабки бинолари қад кўтарадиган ерларда тик планировка ишлари бошлаб юборилди. «Узтрансспецстрой»га қарашли 92- ва «Узстроймеханизация» трестининг 5-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари қисқа вақт ичида 55 минг сўмлик иш бажаришди. Тез орада шаҳарнинг дастлабки объектлари: 1176 ўринли мактаб, 320 ўринли болалар боғчаси, спорт комплекси, қозонхона ва кўплаб 9 ва 4 қаватли уйлар қад кўтаради.

Сув, бу — ҳаёт. Маржонбулоқ истиқболининг фидойилари Маржонбулоқ учун Сангзор дарёсининг тубидаги энг мазали сувдан олишга қарор қилдилар. Бугун Қашқабулоқда шу соҳада катта ишлар олиб борилялти. Сув йўли қурилиши жонкуярлари ҳозиргача мўлжалланган 1,4 миллион сўмлик маблағнинг ярмини ўзлаштириб бўлдилар. Сангзор дарёси тубидан 5 та қудуқ қазилди. Бу ерда ҳар бири 2 минг куб метр сиғимли учта сув иншооти қуриш қизғин боряпти.

Маржонбулоқ фарҳодлари орасидан янги ташаббускорлар етишиб чиқди. Масалан, Низомиддин Тошбеков бошлиқ комплекс комсомол-ёшлар бригадаси уч йиллик планни СССР Конституциясининг бир йиллигигача бажариш ҳаракатини бошлади. Сўзи билан иши бир азаматлар ойлик планларни 125-130 процентдан бажариб келишяпти.

218-кўчма механизациялашган колоннада бундай илғор бригадалар анчагина. Улар кучи билан кон бошқармасининг тўрт қаватли маъмурий биноси, лаборатория корпуси, ремонт устахонаси қурилиши ниҳоясига етказилди. Булар ичида сув иншооти биринчи ўринда туради.

Объектлардаги иш суръати кўп жиҳатдан колонна ишлаб чиқариш базасининг қурилиши билан боғлиқ. Багарная станциясида тиклана бошланган ишлаб чиқариш базаси учун 3.2 миллион сўм ажратилган. Бу ерда фойдаланишга топширилган бетон узели кунига 400-500 куб метр қоришма етказиб бераётир. Бунда Ф. Ҳамидов бошлиқ бригаданинг З. Душаев, А. Эрназаров сингари бетончилари намуна кўрсатишяпти.

Афсуски, қурилиш суръати ҳамма жойда ва ҳамма вақт бир меъёрда бўлмаётир. 218-кўчма колонна ўтган йилнинг 4-квартали якунларига кўра, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. Колонна коллективи пудратчилар ичида энг кўп — 13 миллион сўмлик бунёдкорлик ишларини бажарди. Лекин бугунги аҳвол ҳаммани ташвишлантиряпти. Колонна 6 ойда 1,2 миллион сўмлик кам иш бажарди. Хўш, бунга сабаб нима?! Ишчи кучи ва пудратчилар ўзгармаган ҳолда суръатнинг пасайиб кетишига асос борми?

— Судралишга асосимиз йўқ, — дейди колонна бош инженери ўртоқ Р. Дружинин. — Ҳаммаси таъминотнинг ёмонлиги билан боғлиқ. Металл таъминоти кўнгилдагидек эмас. Шу боис биз монтажчиларга иш фронти очиб беролмаяпмиз. Қувурлар таъминоти ҳам ёмон. Бу эса инженерлик коммуникацияларини қуришда ишни орқага тортяпти. Майдалаш участкаси учун 50.000 тонна металл сув билан ҳаводек зарур бўлиб турибди.

Ёрдамчи пудратчи ташкилотлардан «Узстроймеханизация»га қарашли 5-кўчма колонна (бошлиғи Н. Сальников), «Узтрансспецстрой»га қарашли 92-кўчма колонна (бошлиғи К. Одилов) раҳбарлари ҳам қурилиш учун жон куйдиришмаяпти. Жумладан, «Узстроймеханизация»нинг Самарқанд тресги бу ердаги уч участкани ҳатто раҳбар мутахассис кадр билан тўла таъминламаган. Оқибатда бу ерда ярим йилда 156.000 сўмлик кам иш адо этилди.

Маржонбулоқ ишчилар таъминоти бўлими раҳбарлари товар обороти планларининг ошириб бажарилиши билан мақтанишни жойига қўйишади. Аслида қурувчиларга умумий овқатланиш хизматини яхшилаш соҳасида дуруст ғамхўрлик қилинмаяпти. Нонвойхона ишламай турибди. Кундалик эҳтиёж моллари таъминотидаги узилишларга чек қўйилган эмас. Аҳолига ва болалар боғчасига газ баллонлари етказиб бериш графигига қатъий амал қилинмаяпти.

Қурилиш муаммолари йил бошида муҳокама қилиниб, зарур тадбирлар белгиланган эди. Орадан ойлаб вақт ўтганига қарамай, жиддий ўзгариш сезилмаётир. Объектларда ёрдамчи пудратчиларнинг фаолиятини кучайтириш керак. Масалан, «Узстальконструкция» трестининг участкаси олти ой мобайнида 169.000 сўмлик оз иш бажарди. Шунингдек, «Узэлектромонтаж» ва «Узсантехгазмонтаж» бўлинмалари иши ҳам талабга жавоб бермайди.

Бизнингча, Маржонбулоқда ишларни мувофиқлаштириб турувчи, муаммоларни ўз вақтида ҳал қилиш учун қайғурадиган қурилиш штаби тузилиши зарур.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ ҒИШТ ЗАВОДИ

Янги ғишт заводининг (Андижон области) биринчи навбати ишга тушди. Бу ерда бир йилда 26 миллион дона пишиқ ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган иккита технология линияси ишга туширилди. Корхона Ильич посёлкаси яқинида, Султонобод тепалиги этагида жойлашган. Бу тепалик айни маҳалда хом ашё манбаи бўлиб ҳам хизмат қилади, — деб ёзади УзТАГ мухбири.

Заводда барча ишлаб чиқариш жараёнлари механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган. Асосий корпусда ғишт пиширнш печлари бўлган яна учта технология линиясини монтаж қилиш учун ҳамма нарса шай қилиб қўйилган. Корхона ўзининг лойиҳадаги қувватига эришганидан кейин бир йилда 130 миллион дона пишиқ ғишт, шунингдек биноларнинг пештоқларини безаш ва тарихий ёдгорликларни қайта тиклаш учун пардозлаш ҳамда кошинкор ғишт ишлаб чиқарадиган бўлади.

Завод яқинида корхона ишчиларининг 500 оиласи учун барча маданий-маиший қулайликлари бўлган замонавий посёлка барпо этилмоқда.

ШУ КУННИНГ МАВЗУИДА

ТЕХНИКАНИ МАВСУМГА ШАЙЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган республикамиз қишлоқ меҳнатчилари пахтадан юқори ҳосил етиштиришга мустаҳкам замин яратмоқдалар. Қатор районлар, колхозлар ва совхозлар ғўза парваришини кучайтириш билан бир қаторда пахта териш машиналари ва бошқа техника воситаларини мавсумга пухта тайёрламоқдалар.

Избоскан районидаги Калинин номли, Ш. Юсупов номли, Олтинкўл районидаги Свердлов номли, «Коммуна», Бўз районидаги Жданов номли, Калинин номли, Марҳамат районидаги Ильич номли, Хўжаобод районидаги «Правда», Сирдарё районидаги Ильич номли, «Правда», Боёвут районидаги «Коммунизм», Қумқўрғон районидаги «Москва», Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозларида, Ворошилов районидаги «Социализм», Гагарин районидаги «Янгиобод», Денов районидаги «Ҳазарбоғ» совхозларида пахта териш машиналарининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб, мавсумга шайлаб қўйилди.

Бўз, Задарё, Денов, Гагарин, Ховос, Ғалаба, Коммунистик ва бошқа қатор районларда терим техникасини тайёрлаш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Бироқ жойларда ўтказилган текширишлар якуни шуни кўрсатдики, кўпчилик колхозлар ва совхозларда терим техникасини мавсумга шайлаш учун ҳали кўп иш қилиш лозим. Бухоро, Жиззах, Самарқанд, Фарғона, Хоразм областларининг хўжаликларида терим машиналарини тайёрлашда анча орқада қолиняпти, ҳатто ўтган йилги даражага эришилган эмас. Транспорт, юк ортиш-тушириш воситалари, кўсак узиш ва кўрак чувиш агрегатлари ремонти ҳам пайсалга солинмоқда. Қорақалпоғистон АССРда ҳам терим техникасини шайлаш чўзиб юборилялти, шу кунгача мавжуд пахта териш машиналарининг ярмидан озроғи ремонтдан чиқарилди, холос.

Беруний, Шуманай, Ленинобод, Қўнғирот, Қораўзак, Дўстлик, Булунғур, Ленинград, Урганч, Ҳазорасп районларида июль ойининг биринчи ярмигача бирорта терим машинаси мавсумга шайланмаганини қандай баҳолаш керак? Ҳозир техника мавсумга шайланмайди-да, кейин «ким ўзарчилик» бошланиб, сифатга ҳалал етказилади. Оқибатда машиналар бир маромда ишлаш ўрнига кўпроқ бекор туриб қолади.

Кўпчилик колхозлар ва совхозларда терим машиналари, механизм-агрегатлар ҳамон устахоналарга келтирилган эмас, «Узсельхозтехника» бирлашмаларига қарашли устахоналарнинг қувватидан қониқарсиз фойдаланиляпти. Ремонтни сифатсиз ўтказиш ҳоллари учраб турибди. Тайёр деб ҳисобланган машиналардан кўплаб нуқсон аниқланяпти. Сирдарё, Хоразм, Қашқадарё, Тошкент областларининг хўжаликларида текширишлар ўтказилганда шундай нуқсонлар борлиги аниқланди. Қашқадарё области бўйича 203 та ремонтдан чиқарилган терим машинаси текшириб кўрилганида 93 таси техник талаблар даражасида эмаслиги аниқланди.

Бундай фактлар бошқа областлар, районларда ҳам учрамоқда. Масалан, Бухоро областининг Свердлов районидаги «Коммунизм» колхози, Қизилтепа районидаги «Бўстон» совхози, Сурхондарё областининг Сариосиё районидаги «Ўзбекистон» колхозида носоз, анчагина нуқсонлари бор терим машиналари назоратдан ўтказилмасдан линейкаларга чизиб қўйилган. Сирдарё областидаги «Ленинград» совхозида тайёр ҳисобланган ўнта терим машинасидан саккиз-ўнтагача нуқсон топилди. Самарқанд областидаги «Украина», Фарғона областидаги «Фарғона» совхозлари автотрактор парклари, «Узсельхозтехника» Марҳамат район бирлашмаси устахонасида ҳам шундай камчиликлар аниқланди.

Ҳар бир терим агрегатини икки сменада ишлатиш учун ҳозирданоқ механизатор кадрлар билан комплектлаш керак. Бироқ механик-ҳайдовчилар тайёрлаш қатор областларда қониқарсизлигича қолмоқда. Қашқадарё областида механизатор кадрлар тайёрлаш плани 46 процент бажарилди, холос. Жиззах, Самарқанд ва Бухоро областларида ҳам механизатор кадрларни ўқитиш яхши ташкил этилган эмас.

Самарқанд, Бухоро, Фарғона, Андижон ва бошқа қатор областларнинг хўжаликларида ремонт ишлари кўнгилдагидек йўлга қўйилмагани ҳолда қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг инженерлик хизмати ходимлари назоратни кучайтирмаётирлар, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш чоралари кўрилмаётир.

Ҳозирги кунлардаги бош вазифа пахта териш машиналари, прицеплар, юк ортиш агрегатларини 15-20 августгача, кўсак узиш, кўрак чувиш, тўкилган пахтани териб оладиган механизмларни 1 сентябргача тўла қўлдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўйишдан, сифатга алоҳида эътибор беришдан иборат. Бунинг учун қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари, хусусан мутахассислари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ишни қатъий график асосида ташкил қилишлари, назоратни кучайтиришлари лозим. Мураккаб ремонт талаб қиладиган машиналар «Узсельхозтехника» ремонт корхоналари ихтиёрига зудлик билан топширилиши лозим. Бирорта машина нуқсон билан далага чиқарилмаслиги керак. Ҳамма терим машиналарини икки сменада ишлатиш чоралари кўрилиши даркор.

Пахта теримини ипатовоьликлар методи асосида тез ва соз ўтказишни таъминлаш учун ўтган йилларнинг тажрибасига таяниб, тегишли тавсиялар ишлаб чиқилмоғи лозим. Техника хизмати кўрсатиш, кўчма устахоналар ташкил қилиш, ёнилғи-мойлаш материалларини вақтида жойларга етказиб бериш масалалари атрофлича ўйлаб кўрилиши, ички имкониятлар ҳисобга олиниб, конкрет режалар тузилиши керак. Бу билан машина терими плани ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга пухта замин яратамиз.

Ҳамма маркадаги терим машиналари, техника воситаларини мавсумга барвақт, сифатли шайлаб қўяйлик!

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи коллективи ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун фаол мусабақалашмоқда. Корхонада «Ўнлар ташаббуси»га қўшилиб, бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий нормасини адо этиш учун курашаётган тракторсозлар марра сари дадил интилмоқдалар. Уларнинг аксарияти ҳозирдаёқ беш йиллик планларини бажариб қўйдилар. Булар орасида заводда ўн саккиз йилдан бери тер тўкаётган 3-цех слесари Абдужаббор Рисматов (юқоридаги сурат) ва металл кесувчи Владимир Панкратовлар бор.

И. Глауберзон фотолари.

АГРАР ФАННИНГ ВАЗИФАЛАРИ

1 август куни Москвада В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг (ВАСХНИЛ) сессияси иш бошлади. Сессия КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладида айтилган кўрсатмалар ва хулосалар асосида қишлоқ хўжалик фанининг вазифаларини муҳокама қилмоқда.

СССР қишлоқ хўжалик министри В. К. Месяц ва олимлар сўзга чиқдилар.

Сессияда ташкилий масала кўриб чиқилди. Сессия ВАСХНИЛ академиги П. П. Лобановнинг пенсияга чиқиши муносабати билан унинг ВАСХНИЛ президенти вазифасидан озод этиш тўғрисидаги илтимосини қондирди. ВАСХНИЛ академиги П. П. Вавилов президент қилиб сайланди. У К. А. Тимирязев номли Москва қишлоқ хўжалик академиясининг ректори бўлиб ишлаб келганди.

Сессия ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири В. А. Карлов, КПСС Марказий Комитети, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари қатнашмоқдалар.

[ТАСС].

Қишлоқ маданияти масалалари

ЭКОНОМИКА МУСТАҲКАМ БЎЛГАЧ

Қишлоқда қурилишни ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида қилган докладида, — ҳозирги вақтда партия аграр сиёсатининг энг муҳим таркибий қисми бўлиб қолди.

Дарҳақиқат, КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан кейин ўтган ўн икки йил мобайнида мамлакатимиз қишлоқларининг қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Буни Андижон области мисолида ҳам яққол кўрса бўлади. Областимиз қишлоқлари аҳолисининг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўлиқ қондиришга қаратилган тадбирларнинг бутун бир системаси амалга оширилиши натижасида аҳолининг турмуш маданиятини юксалтириш учун қулай шарт-шароитлар вужудга келтирилди. Энди областимиз экономикаси мустаҳкам, иқтисодий жиҳатдан бақувват, ҳар қандай ишга, катта миқёсдаги қурилишларни амалга оширишга қодир. Шундай бир мисолни айтиб ўтишим мумкин. Биргина ўтган йилнинг ўзида область колхозларининг жамоат хўжалигидан олган соф фойдалари 55.5 миллион сўмни ташкил этди. Совхозларда эса пландаги 10,8 миллион сўм ўрнига 12,3 миллион сўм соф фойда олинди. Колхозларнинг жамоат хўжалигидан оладиган соф фойдаси миқдорининг ўсиши жамоат фондларига кўпроқ маблағ ажратиш имкониятини бермоқда. Область колхозлари бўлинмас фондга 27.4 миллион, маданий-маиший фондга 16.6 миллион сўм ажратди. Бу, 1976 йилга нисбатан 9.5 процент кўп.

Биз колхозчиларнинг маданий ва маиший эҳтиёжларини қондириш йўлида кўп ишлар қилдик. Қишлоқ маданиятини ошириш масалалари область, район партия комитетларининг пленумларида, бюро мажлисларида, коммунистларнинг йиғилишларида, маҳаллий Советларнинг сессияларида, ижроком мажлисларида мунтазам равишда муҳокама қилинмоқда. Пленум ва сессияларда ишлаб чиқилган тадбирлар колхоз ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлашга, шунингдек қишлоқ меҳнаткашларининг фаровонлигини оширишга самарали таъсир кўрсатяпти.

Олтинкўл, Ленин, Комсомолобод, Избоскан, Москва, Хўжаобод ва бошқа район марказларида катта ўзгаришлар рўй берди. Эски маҳаллалар ўрнида обод ва кўркам кварталлар, гулзорлар, парклар, хиёбонлар, дам олиш зоналари бунёд этилди. Кўп кўчаларга асфальт ётқизилди. Йўл бўйларига муҳташам иморатлар солинди.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитети 1977 йилнинг мартида бўлиб ўтган сессиясида қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, хутор системасини тугатиш, ўтмиш сарқитларини бартараф этиш масаласини кўриб чиқиб, шу масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди. Бу қарор маҳаллий Советлар ва унинг депутатлари учун узоқ йилларга мўлжалланган асосий ҳужжат бўлиб қолди. Шу сессия қарорига мувофиқ барча район ижроия комитетларида, посёлка ва қишлоқ Советларида майда маҳаллаларни тугатиш қишлоқларни йириклаштириш планлари ишлаб чиқилди. Ҳозир бу планлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Ўша сессиядан буён ўтган бир йилдан кўпроқ вақт ичида 50 дан ортиқ хутор тугатилиб, бу ердаги юзлаб хонадон замонавий уйларга кўчирилди.

Областда шаҳарлар билан чирой талашадиган посёлкалар тобора кўпаймоқда. Избоскан районидаги Охунбобоев номли «Шарқ юлдузи», Пахтаобод районидаги «Коммуна», Хўжаобод районидаги «Ленинизм» «Ленинград», Жалолқудуқ районидаги «Ғалабанинг 30 йиллиги». Бўз районидаги Тельман номли, Балиқчи районидаги «Партия XXV съезди», Ленин районидаги «Правда Востока» ва бошқа кўпгина колхозларнинг посёлкаларида бўлган киши қишлоқларни қайта қуриш қандай йўл билан олиб борилиши зарурлигини дарров сезади.

Қишлоқларни қайта қуришда Андижон область колхоз қурилиши тресги коллективининг хизмати катта. Бу трест дастлаб 8 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарган эди. Эндиликда йилига 37 миллион сўмлик иш бажариладиган бўлди.

Сайловчилар томонидан тушаётган наказларнинг аксарияти қишлоқларни ободонлаштириш, мактаб, боғча-ясли, касалхона, клуб, маданият саройлари қуриш, газлаштириш, водопровод суви келтириш, кўчаларга асфальт ётқизиш тўғрисида. Депутатлар ҳар бир наказни бажаришга ҳаракат қилишяпти.

Қишлоқда коммунал хўжалигини ривожлантиришга алоҳида аҳамият беряпмиз. 11 та колхозлараро коммунал хизмати кўрсатиш комбинати ташкил топди. Бу комбинатларнинг коллективлари кейинги 2,5 йилда қишлоқ аҳолисига 6 миллион 370 минг сўмлик хизмат кўрсатишди.

Областда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш 2.1 баравар, қишлоқда эса 2.2 баравар ўсди. Бултур ҳар бир киши ҳисобига 11 сўмликдан хизмат кўрсатилди. 94 та маиший хизмат кўрсатиш корхонаси. 1380 та устахона. 128 та қабул пункти ва маиший хизмат уйи қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатмоқда.

Соғлиқни сақлаш, санитария маданияти аҳоли турмуш маданиятининг таркибий қисми эканлиги маълум. Шунинг учун аҳолига медицина ёрдамини яхшилаш, даволаш-профилактика муассасалари тармоғини кенгайтириш масаласи доимо партия, совет ташкилотларининг диққат марказида турибди. Халқ депутатлари Андижон область Советининг шу йил март ойида ўтказилган IV сессияси ана шу муҳим масалага бағишланди.

Одамларнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашда уларнинг турмуш маданиятини оширишда физкультура ва спорт катта ўрин олади. Областда 69 минг 810 кишини бирлаштирган 200 та қишлоқ физкультура коллективи ташкил топди. Спорт билан шуғулланиш ҳар хил ёшдаги ўн минглаб кишилар учун ҳаётий заруриятга айланиб қолди. Турмуш маданияти физкультура ва спортни ривожлантириш область Совети тузилди.

Қишлоқнинг турмуш маданиятини ошириш тўғрисида яна кўп гаплар айтиш мумкин. Наврўз байрамини ўтказиш, «Ўроқ ва Болта иттифоқи», комсомол тўйи, колхозга қабул қилиш, армияга кузатиш сингари янги анъаналарни турмушга жорий этишга катта эътибор бериб келмоқдамиз.

Шунга қарамай, қишлоқларни ободонлаштириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондириш соҳасида олиб бораётган ишларимизда камчиликлар кўп. Буни халқ депутатлари область Совети ижроия комитетига меҳнаткашлардан келаётган хатлар очиқ-ойдин кўрсатиб турибди. Айрим қишлоқларда колхозчилар ҳали ҳам кўримсиз, гуваладан қурилган уйларда туришади. Уйлар тарқоқ ҳолда жойлашган, қишлоқ марказидан олис. Бу аччиқ гаплар Андижон районидаги «Партия XXII съезди», Ленин номли колхоз қишлоқларига тааллуқлидир.

Айрим қишлоқларда колхозчилар майда-чуйда турмуш ташвишлари чунончи, кийим-кечак бичириш, тиктириш, сотиб олиш, ҳаммомга тушиш, радио, телевизор, холодильник, кир ювиш машинасини тузаттириш ёки бошқа зарурат билан район марказига боришга мажбурдирлар. Қишлоқда телефон алоқаси ҳамон оқсоқ соҳа бўлиб қолаётир. Транспорт қатновини тартибга сололганимиз йўқ. Кир ювиш комбинати, сартарошлик ва фото хизматига эътироз билдирилмоқда. Бир қатор қишлоқларда маиший хизмат комбинатлари ва уйлари буюртмаларни ибтидоий усулда қўл кучи билан бажаришмоқда. Бу эса буюртмаларнинг белгиланган муддатларда бажарилмай қолиши ҳамда сифатсиз бўлишига олиб келмоқда.

Область Совети ва унинг ижроия комитети бундан буён ҳам қишлоқ, посёлка Советлари, кенг жамоатчиликка таяниб, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш қишлоқ маданиятини янада юксалтириш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солади. Зотан, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари ҳам бизни шунга даъват этади.

Ж. ҲАСАНОВ,
Андижон область ижроия комитетининг раиси.

Редакция почтасидан

ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАР

ДИЛ ОРАЛАБ...

М. Каравайцева анча йиллардан буён Андижон районидаги Карл Маркс номли колхозда агитаторлик қилади. Соф ўзбек тилида колхозчилар ҳузурида қизиқарли темаларда суҳбатлар олиб боради.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Узоқ Шарқ ва Сибирь районларига қилган сафари чоғидаги учрашувлардаги суҳбатлари, чет эл сафарлари якунлари, «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарларини, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумидаги докладини ва шу Пленум материалларини дастуриламал қилиб олган М. Каравайцева ҳали китоб варақлар, ҳали газета титар, ҳали радио ва телевизор тинглар, янгилик қидиради. Бригаданинг радиоузели бу ишда қўл келди. У радио орқали лекциялар ўқийди, колхозчиларни янгиликлар билан таништиради.

— М. Каравайцеванинг самимийлиги ва ишчанлиги мени ҳайратда қолдиради, — дейди бригада бошлиғи А. Содиқов, — у тажрибали деҳқон ҳамдир.

Агитатор М. Каравайцева ана шундай эъзозга сазовор. У фақат дала шийпонидагина эмас, колхоз йиғилишларида ва маҳаллаларда ҳам тез-тез бўлиб туради. Далама-дала кезади. Шу кунларда район бўйлаб кенг қанот ёйган «Жанговар юз кунлик»ни — белгиланган тадбирларни колхозчиларга тушунтирмоқда.

Агитаторнинг қўлида газета-журнал, китоблар!.. Демак, у яна бир янгиликни колхозчилар дилига етказмоқчи. У ҳамиша зиё таратади. Партиямиз сўзини оммага етказади.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Андижон области.

ҚУРУВЧИ — БУНЁДКОР

ФИДОКОРЛАР

Қува район суғориш тармоқлари бошқармасининг мутахассислари ва мироблари ҳозирги долзарб кунларда фидокорона меҳнат қилишмоқда. Шу кунгача Куйбишев номли каналнинг тўрт километри, Синявский номли каналнинг тўрт ярим километри ва янги 1 Май каналининг беш километри бетонлаштирилди.

Бу муҳим тадбирлар далалардаги экинларнинг парваришининг даврида сув танқислигига барҳам беришни, ҳар бир литр сувнинг исроф бўлмай, пайкалларга оқишини таъминлаяпти. Яқинда қувалик мироблар секундига 2,5 кубометр сувни баландликка чиқариб бериш қувватига эга бўлган «Социализм-Коммунизм» насос станциясини ишга туширдилар. Хўжаликларнинг далаларида 190 та дренаж қурилмалари унумли ишлатиляпти. Шу йил охиригача яна 37 та дренаж қурилиши кўзда тутилган.

Қува район колхозлараро қурилиш бошқармасининг қўли гул қурувчилари эса «Ленинизм» колхозида 320 ўринли мактаб биносини ва паррандачилик фермасини, шунингдек «Ўзбекистон» колхозида юз ўринли болалар боғчасини 12 та турар-жой биносини қуриб, фойдаланишга топширдилар. Жонкуяр қурувчилар шу кунларда пахтакорлар учун бешта замонавий дала шийпони қурилишида фидокорона меҳнат қилишяпти.

М. ЖИЯНОВ,
Фарғона области.

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ОММАВИЙЛИК САРИ

78-қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юрти Наманган районида йирик билим даргоҳи бўлиб, бу ерда спортнинг кўпгина турлари оммалашиб бормоқда. Ўқувчилар спортнинг волейбол, баскетбол, стол теннисн, шахмат-шашка, енгил атлетика, футбол ва миллий кураш каби турлари бўйича куч синашадилар.

Мусобақаларда юқори натижаларга эришган спортчилар область ва район комсомол комитети ҳамда ДОСААФ комитетининг фахрий ёрлиқлари ва кубоклари билан тақдирланадилар. Таълим олаётган 700 дан зиёд ўқувчининг 340 нафари секциялар машғулотларида актив қатнашиб келади. Секцияларга малакали ўқитувчи ва ишлаб чиқариш мастерлари раҳбарлик қиляпти. Айниқса, З. Нуритдинов, А. Ботиров, Д. Абдуллаев, Н. Тожибоев каби ўртоқлар раҳбарлик қилаётган секцияларнинг иши мақтовга сазовордир.

Ўқувчиларнинг ГТО комплексига норма топширишларини янада яхшилаш мақсадида махсус комиссия тузилди. Комиссия аъзолари секция ишларини текшириб боради ва ўқувчиларни ГТО комплексига норма топшириш графикларини олдиндан белгилаб чиқади. Қисқа вақт ичида билим юртида республика, область ва район мусобақаларида актив иштирок этган маҳоратли спортчилар етишиб чиқди. Миллий кураш бўйича спорт мастерлигига номзод Асқарали Раҳмонов, Абдупаттох Зулфиқоров, Лочил Шойиббоев ва Ботир Назаровлар ана шулар жумласидандир. Булар Фарғона ва Наманган шаҳарларида ўтказилган республика ҳунар-техника билим юртлари биринчилиги мусобақаларида муваффақиятли қатнашиб район ва область шарафини ҳимоя қилдилар. Ҳозир билим юртининг «Орлёнок» ҳарбий-спорт командаси эса республика мусобақаларида қатнашишга қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

Ғ. ПЎЛАТОВ,
А. ИНОМОВ,
Наманган области.

АҲДИГА ВАФОДОРЛАР

Калинин районидаги «Қорасув» совхози чорвадорлари йилдан-йилга катта меҳнат ютуқларини қўлга киритмоқдалар. Ўтган йили сут соғиб олиш планини 121 процент адо этган ферма коллективи зарбдор йилнинг олти ойини ҳам муваффақиятли якунлади. Шу муддат ичида пландагидан 15 тонна кўп сут соғиб олинди, гўшт тайёрлаш ярим йиллик топшириғи эса 2 тонна ортиғи билан адо этилди. Бўрдоқига боқилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 400-450 килограмм ўрнига ўртача 500 килограммдан тош босди.

Хўжалик чорвадорларининг режалари катта. Улар йил охиригача жами 551 тонна сут соғиб олиш, бу соҳадаги йиллик планни эса 7 октябргача бажаришга сўз беришган. Шу кунларда ана шу ваъдага яраша меҳнат қилинмоқда. Чорва маҳсулотлари етиштириш билан бирга қишловга ҳозирлик кўриш ишлари ҳам қизғин олиб борилаётир. Дағал хашак жамғариш билан шуғулланаётган Раҳим Қўшаев бошлиқ махсус бригада йиллик пландаги миқдорда — 281 тонна дағал хашак, шунингдек, 1500 тонна сенаж, 60 тонна беда уни тайёрлаб қўйди.

— Зарбдор йилнинг биринчи кварталидаги иш якунлари учун республикамиз кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлган коллективимиз, — дейди чорвачилик фермаси бош зоотехниги Юсуф Толипов, — йил охиригача ҳар бир сигирдан пландаги 3180 литр ўрнига 3700 литрдан сут соғиб олишни мақсад қилганлар. Донгдор сут соғувчимиз Турғун Серикбоева ана шу маррага яқинлашиб қолди. Алҳа Исроилова, Минзода Шарафиддинова, Нуржамол Серикбоева каби чорвадорларимиз ҳам коллективимизнинг юксак натижаларни қўлга киритишида ўрнак кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
Тошкент области.

ҚАРДОШЛАРЧА ЁРДАМ

Қизил байроқлар, транспарантлар билан безатилган махсус поезд карнай ва сурнай садолари остида Тошкент вокзали перронидан жўнаб кетди: энг тажрибали ўзбекистонлик комбайнчилардан 560 киши Қозоғистон ССРнинг Уральск областига йўл олди. Улар мураккаб машиналарни мукаммал эгаллаб, ўз хўжаликларининг далаларида ўрим-йиғим ишларини қисқа муддатларда тугалладилар, кўплари смена нормаларини 1,5-2 баравар ошириб бажардилар. Бу эса комбайнчиларга Қозоғистон ғаллакорларининг бошоқли экинлар ҳосилини ўриб-йиғиб олишда ёрдам қилиш ҳақидаги илтимосини илгари белгиланганидан 20 кун аввал қондириш имконини берди.

Вокзалда шу воқеага бағишланган митинг бўлиб ўтди. Тошкент, Сурхондарё, Қашқадарё, Сирдарё областларидаги хўжаликларнинг комбайнчилари митингда сўзга чиқиб, қардош республика далаларидаги ҳосилни тез ва сира нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз, бутун кучимизни шу ишга сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

Яқин кунларда Жиззах ва Самарқанд областларидаги колхоз ва совхозлардан яна 440 комбайнчи Қозоғистонга жўнайди. Улар Актюбинск областининг деҳқонларига ғаллани ўриб-йиғиб олишда кўмаклашадилар. (ЎзТАГ).

БОҒБОНЛАР ҲИММАТИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Усмон Юсупов номидаги аграр-саноат бирлашмасига қарашли хўжаликларнинг боғларида мевалар ғарқ пишди. Бу ерда олма, узум, ўрик ва бошқа ноз-неъматларни нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш яхши йўлга қўйилган. Ёш дарахтзорлар орасига экилган сабзавотлардан ҳам юқори ҳосил олинмоқда.

Боғларда етиштирилган ноз-неъматларнинг бир қисми Урал, Сибирь, Узоқ Шарқ ва бошқа ўлкалардаги қардошларимизга юборилмоқда.

СУРАТДА: аграр-саноат бирлашмаси боғларидан мева-чева териш пайти.

А. АВАЗОВ фотоси (ЎзТАГ).

АДАБИЙ ЎЙЛАР

МУРАККАБ САНЪАТ

Асқад МУХТОР,
Ҳамза мукофоти лауреати.

Таржима ҳақида биз кўпинча ахборот тарзидагина гапиришга ўрганиб қолганмиз, ким нималар таржима қилганлигини таъкидлаймиз, қолаверса, текстларни қиёс қилиб, уларнинг муқобиллик даражасини белгилаймиз. Мен гапни шундан бошламоқчиманки, бизнинг кунларимизда таржима — одатий маънодаги таржимагина эмас. Эндиликда таржимани бадиий ижод сифатида баҳолаб, бу соҳадаги ишимизнинг маънавий потенциали ҳақида гапириш жоиз, деб ўйлайман.

Биз ҳаммамиз бадиий сўзни, адабиётда поэзияни, барча жанрларда илҳомбахш поэтик руҳни яхши кўрамиз. Шунинг учун ҳам таржима қилинган ҳар бир адабий сўзга меҳр билан, эҳтиёт билан қараб, бу борадаги хато ва нуқсонлардан қаттиқ ранжиймиз. Адабий таҳлил — ҳамма вақт бир оз ноқулай иш ҳисобланади, чунки бу — поэтик организмни оддий сўзлар билан тушунтиришга интилишдир, илҳомбахш бадиий ҳисни идрок этишга, бировнинг табиий истеъдод алангасини одатдаги турмушга татбиқ этишга уринишдир.

Гап ҳақиқий санъатнинг бетакрор эканлиги, унинг шунчаки муқобил таржимаси ҳам маҳол эканлиги ҳақида кетяпти. Булар ҳаммаси таржима ишимизни, бадиий бойликларни ўзга тилда қайта яратишга яқинлаштиради. Таржима ишининг моҳияти ва масъулияти ҳозир шу қадар юксалдики, энди улар таржима деган одатдаги сўз доирасига сиғмай қолди.

Таржимон тил материаллари йиғиндиси билан эмас, эстетик қонуниятлар асосида уюшган бадиий асар билан иш кўради. Бироқ таржима ҳақида ёзганда ёки гапирганда кўплар ҳали ҳам ҳунар технологияси, турли тиллар структурасининг қиёсий таҳлилидан нари ўтмайдилар, гўё таржимон иш жараёнида сира ҳам ҳис-ҳаяжонга берилмайдигандек. Ҳолбуки, таржима аслида авторнинг давомидир. Шоира Зулфия бир ижодий гурунгда Мустай Каримнинг «Ой тутилган тунда» асарини қандай ҳаяжон билан таржима қилганини гапириб берган эди. «Мен гоҳо бунинг таржима иши эканлигини, ҳатто оригинални ҳам унутиб, худди ўз ижодим устида ишлагандай ҳаяжонланардим», деган эди у. Аммо биз биламизки, бу — барибир таржима, автордан ташқари яна бир шоирона қалб оташидан ҳарорат топган ажойиб ижодий таржима бўлиб чиқди.

Энг яхши таржимонлар аввал узоқ вақтгача таржима қилинадиган автор образлари ва ғояларининг жонли ҳаёти билан яшайдилар. Бу улар учун шунчаки таржимагина эмас, катта маҳорат мактаби ҳамдир. (Менингча, таржимон ўз ижодий имкониятларидан паст асарни таржимага олмаслиги керак).

Бизда жаҳон адабиётининг ва рус классикасининг ажойиб намуналари таржима қилинган. Эсда тутиш керакки, ҳар бир таржима нашри янги бир китобгина эмас. У халқнинг маънавий маданиятига, бадиий ривожига албатта нимадир қўшади. Поэзиямизда фалсафий категориялар лаҳза ва мангулик, виждон ва инсоний бурч сингари абадий мотивлар кучаяр экан, бунда «Фауст» ва «Илоҳий комедия» сингари юксак поэтик асарларнинг яхши таржималари (Э. Воҳидов, Абдулла Орипов) ҳам сабаб бўлаётир десак, хато қилмаймиз. Катта прозамизда юмористик қиссаларнинг пайдо бўлишини Ильф ва Петров асарларининг таржималари (Мирзиёд Мирзоидов) билан боғлашга асосимиз бор. Кейинги йилларда таржима қилинган «Улуғ Пётр», «Жиноят ва жазо», «Манас», «Шоҳнома», Насимий асарлари, Н. Островский ва К. Симонов, Авижюс ва Чапек романлари, Айтматов қиссалари ҳам ҳозирги маънавий-ижодий ҳаётимизда изсиз қолмаслигига аминмиз.

«Таржима санъати» альманахининг тўртинчи китобини муҳокама қилганда таржимонларимиз бу ҳақда муфассал гапирдилар, таржима ишини кенг маънавий аспектда баҳолай билиш, таржима назариясини чуқур ишлаб чиқиш зарурлигини таъкидладилар. Бунинг учун бизда яхши илмий кучлар, шу соҳада диссертация ёқлаган фан докторлари, фан кандидатлари бор. Ўзбекистон Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтининг таржима сектори, Тошкент ва Самарқанд давлат университетларининг махсус кафедралари таржима назарияси билан шуғулланади. Бизда катта амалий тажриба тўпланган, жаҳон ва СССР халқлари адабиётларидан ҳар йили кўплаб асарлар таржима қилинмоқда. Мирзакалон Исмоилий, Миртемир, Ваҳоб Рўзиматов, Кибриё Қаҳҳорова, Одил Шаропов, Малик Раҳмон, Миркарим Осим, Хибзиддин Муҳаммадхонов, Қодир Мирмуҳаммедов сингари таржимонларнинг ижодий тажрибалари илмий ишларга, диссертацияларга асос бўларлидир. Лекин, катта хизмати сингган кўпгина таржимонларимиз борки, уларнинг ишлари ҳақида ҳали ҳеч нарса ёзилмаган. Танқидчи ва адабиётшуносларимиз ҳам, адабий-бадиий журналларимиз ҳам таржима муаммолари билан кам шуғулланадилар.

Бу масалаларни кенг ёритиш учун имкониятларимиз ва фаолият майдонлари эса кенг. «Таржима санъати» альманахининг тадрижий чиқишини таъминламоқдамиз. Тажрибали таржимон ва ёзувчилар, амалиётчи ва назариячилар унда самарали иштирок этишлари мумкин бўлади.

Таржима — сермуаммо санъат. Унинг хусусияти тўғрисида кўпгина зиддиятли фикрлар туғилиб келган. Мутлақо амалий ёндашилганда ҳам, ишнинг мураккаблиги кўриниб туради: театр ҳам, кино ҳам таржимасиз ривожланолмайди. Таржиманинг ҳар бир тури, ҳар бир жанр ўз таржима муаммоларига эга. Буларнинг барчасини аста-секин ечиб, бу мураккаб, универсал соҳани баҳоли қудрат олға силжитаётган заҳматкаш таржимонларимиз катта ғоявий-бадиий вазифани адо этмоқдалар. Айтиш мумкинки, таржимонларимизнинг ҳозирги авлоди республикада профессионал бадиий таржима санъатига асос солди. Улар таржима нашрининг перспектив планларини ишлаб чиқишда, ёш таржимонлар етиштиришда фаол иштирок этдилар. Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида Ўзбекистон Ёзувчилар союзи бадиий таржима кенгаши аъзоларининг иштироки билан жаҳон адабиёти намуналарини таржима қилиш ва нашр этиш перспектив плани ишлаб чиқилган. Данте, Гёте, Фирдавсий, Шекспир, Достоевский асарлари шу план асосида чиққан нашрлардир. Нашриёт ташаббуси билан «Дўстлик кутубхонаси» нашрининг кенг плани ишлаб чиқилди. Унга мамлакатимиздаги қардош адабиётларнинг юзлаб шеърий ва насрий асарлари киради. «Адабиётимиз дўстлари» кутубхонаси ҳам чиқа бошлади. Шу кунларда китобхонларга етиб борган Семён Липкиннинг танланган таржималари китоби шу кутубхонадандир. Унга атоқли таржимоннинг ўзбек адабиёти учун қилган хизматларидан энг асил қисми киритилган.

Таржимонлар коллективимизнинг Иттифоқ миқёсидаги ижодий алоқалари кенгаймоқда. Бизнинг вакилларимиз ўтган йили Москвада ва Тбилисида бўлган Бутуниттифоқ кенгашларида қатнашиб, совет таржимачилик мактабининг 60 йиллик фаолиятини таҳлил этишда бевосита иштирок этдилар. Совет таржимонларининг халқаро алоқалари ҳам мустаҳкамланаётир. Ўтган йили Бутуниттифоқ бадиий таржима кенгаши Монреаль конгрессида Халқаро таржимонлар федерацияси таркибига қабул қилинди. Федерациянинг яқинда Белградда бўлиб ўтган бюро мажлиси таржимонларнинг халқаро журнали ишини кўрди. Будапештда чиқадиган бу журнал редколлегиясида совет таржимонлари ҳам ишлайдилар, унда кўп миллатли совет бадиий таржима мактабининг ютуқ ва тажрибаларини ёритишга катта ўрин берилади.

Таржимонлар кенгашининг фаолияти кўп қирралидир. Унинг ишида ҳали жиддий камчиликлар ҳам кўп. Миллий тиллардан рус тилига таржима қилиш борасида мураккаб муаммолар турибди. Рус тилига таржима қилинган авторлар ижодий ўзига хосликларини йўқотиб қўймоқдалар. Баъзи ёзувчилар ўз асарлари таржимасини авторизация қилиш пайтида етарли талабчанлик кўрсатмайдилар. Баъзи ўртача асарлар таржимада яхши, яхши асарлар эса ўртача бўлиб қолаётир. Назаримда, ҳозир таржимага авторларнинг ўзи актив аралашадиган пайт етди.

Рус тилига таржима қилишда дастлабки сўзма-сўз таржима босқичи ҳали бир зарурат-дир. Лекин сўзма-сўз таржима қилиш иши ҳозир анча ночор аҳволда. Бу ишнинг моддий фонди негадир жуда камайиб қолди. Шунинг учун сўзма-сўз таржима билан шуғулланувчилар ҳам тарқаб кетдилар. Ўзбек адабиётидек катта, бой адабиётда сўзма-сўз таржима ишларининг бу хилда қаровсиз қолганлиги ачинарлидир.

Таржимонлар кенгаши атрофига уюшган катта ижодий коллектив жиддий ижодий муҳокамалар уюштириш, таржима планларининг бажарилишига энг яхши профессионал кучларни жалб этиш билан яқиндан шуғулланиши керак, токи ёзувчи ва таржимонлар ҳақиқий маънавий ҳозирлик ва манфаатдорлик билан, қалб амри билан ишга киришсинлар. Таржима танқидчилигининг асосларини яратиш, асарнинг икки тилдаги хислатини, унинг шу ҳолатлардаги эстетик табиатини тадқиқ қилишга ўргатиш муҳим вазифадир.

Ҳозир халқларнинг ўзаро интенсив маънавий мулоқатлари шароитида мамлакатимиздаги 70 дан ортиқ тилда яратилаётган замонавий адабиётларнинг жонли ҳаётида бадиий таржима катта ташкилий-сиёсий ишга айланиб қолди. Бу иш барча ижодий ташкилотларнинг диққат-эътиборини талаб қилаётир.

ХАЛҚАРО ВОҚЕАЛАР

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ҲИНДИСТОН — СССР:

ЎЗАРО АЛОҚАЛАР КЕНГАЙМОҚДА

Ҳиндистон билан СССР ўртасида ўзаро манфаатли савдо алоқалари тўхтовсиз ривожланмоқда. 1953—1975 йиллар даврида улар ўртасидаги савдо оборотининг ҳажми 13 миллион рупиядан 7,5 миллиард рупияга етди. Ҳозирги кунда Совет Иттифоқи Ҳиндистон билан энг кўп савдо қилаётган тўртинчи мамлакат бўлиб қолди. Мамлакат савдо-саноат доираларининг органи «Экономик таймс»нинг фикрича, Ҳиндистон билан савдо алоқаларини ривожлантириш жиҳатидан СССР тағин ҳам юқорироқ поғонага кўтарилиб бормоқда.

Ҳиндистон чет мамлакатларга сотаётган чой, кофе, ширинликлар, пойафзал ва жут буюмлар каби анъанавий моллар билан бир қаторда хилма-хил саноат буюмлари, пўлат конструкцияларни, дори-дармонларни Совет Иттифоқи тобора кўпроқ харид қилмоқда. Ҳиндистон СССРдан машина-ускуналар, нефть маҳсулотлари, ўғитлар, рангли металлар, шунингдек СССР ёрдами билан барпо этилаётган объектлар учун ускуналар олмоқда.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида 1976—1980 йиллар учун тузилган савдо битими савдо-сотиқ ҳажмини бир ярим-икки баравар кўпайтиришни кўзда тутади. Иқтисодий ҳамкорликнинг янги соҳаларини топишга ёрдам берувчи миллий виставкалар ва ярмаркалар бу мақсадга эришишда катта роль ўйнайди. Шу муносабат билан Ҳиндистон матбуотининг уқтириб ёзишича, 1 августда Москвада очилган ҳинд савдо-саноат виставкасида давлат корхоналаридан ҳамда мамлакатнинг хусусий бирлашмалари ва корхоналаридан 370 таси ўз маҳсулотини кўргазмада намойиш этмоқда. Бу виставка Ҳиндистоннинг шу вақтгача чет элларда ўтказган жамики савдо-саноат кўргазмаларининг энг каттасидир.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОН ХАЛҚИГА ҚАРШИ ҚЎПОРУВЧИЛИК ФАОЛИЯТИ

Афғонистон Демократик Республикаси жаҳонда ўз позицияларини мустаҳкамлаётган, афғон халқининг манфаатларига мос бўлиб тушадиган демократик ўзгаришларни мамлакатда ўтказаётган бир пайтда империализм кучлари бу ёш давлатга қарши қўпорувчилик қилмоқдалар.

Афғонистонга қўшни бўлган баъзи мамлакатлардаги қўпорувчилик марказлари ўнг экстремист «мусулмон биродарлар» гуруҳи тарафдорларини тайёрлаб, уларни террорчилик ва қўпорувчилик қилиш учун Афғонистонга юбормоқдалар. Бу шахслар ҳукуматнинг ички сиёсий ва иқтисодий тадбирларига қаршилик кўрсатиш мақсадида чегара бўйидаги районларда маҳаллий аҳоли орасида душманлик ишларини олиб боришга уринмоқдалар. Улар чегара бўйидаги районларда Афғонистон армиясининг ғарбий бўлинмалари билан кўпинча қуролли тўқнашувлар уюштирмоқдалар.

Афғонистон Демократик Республикасига душман бўлган ташқи кучлар Афғонистондан ташқарида қўпорувчилик группалари тайёрлашда қатнашиб, уларни пул ва бошқа нарсалар билан таъминлаб турибдилар, уларга пропаганда адабиётларини етказиб бермоқдалар. Маълумки, бу группаларга жумладан, Саудия Арабистони ва АҚШ пул маблағлари бериб турибди. Хитой ҳам Афғонистон Демократик Республикасига қарши қўпорувчилик ишларини олиб бормоқда.

Афғонистон Демократик Республикасининг ҳукумат маъмурлари ҳукуматга қарши қуролли чиқишлар уюштириш мақсадида чет эллардан юборилган бир неча группани яқинда қўлга тушириб ва тугатди. Фитначилардан қўлга туширилган қуролларнинг бир қисми Хитойда ишлаб чиқарилганлиги маълум бўлди.

Реакция ва империализм кучлари Афғонистон янги ҳукуматига қарши ҳаракат қилаётган ички реакцияни пул билан пинҳоний таъминлаб турибди ва бошқа йўллар билан қўллаб-қувватламоқда. Чет давлатлардан баъзилари ўзларининг қўпорувчилик ишларида Афғонистондаги шиа руҳонийларининг айрим группалари орқали ҳаракат қилишга уринмоқдалар.

Афғон халқи империалистик давлатларнинг Афғонистон Демократик Республикасига қарши қилаётган қўпорувчилик ишларини қаттиқ қораламоқда. Афғонистон Демократик Республикасининг ҳукумати мамлакат территориясида бундай фаолиятнинг пайини қирқиш учун, демократияни ҳимоя қилиш, мустақилликни мустаҳкамлаш ва давлатнинг суверен ривожланишини таъминлаш учун зарур чоралар кўрмоқда. (ТАСС).

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

1 август куни Москвада совет жамоатчилигининг Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Якунловчи акти имзоланган куннинг уч йиллигига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи совет комитетининг раиси, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков доклад қилди. У айтдики, реакцион ва милитарист кучларнинг қаттиқ қаршилик кўрсатаётганлигига қарамай кескинликни юмшатиш жараёни муттасил ривожланиб бормоқда. Халқлар кескинликни юмшатиш йўлини бирдан-бир оқилона йўл деб эътироф этиб, уни қўллаб-қувватламоқдалар. Кўп йиллар ва ўн йилликларга мўлжалланган Якунловчи акт кескинликни юмшатиш муқаррар бўлиб универсал жараёнга айланишига кўмаклашмоқда, бу ҳужжат сиёсий кескинликни юмшатишни ҳарбий кескинликни юмшатиш билан қўшиб олиб бориш учун шарт-шароитлар яратади.

Докладчи қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга, нейтрон бомбага қарши курашишга қаратилган Хельсинки қарорларини амалга оширишга ишида ижтимоий кучларнинг, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи халқаро ҳамда миллий комитетларнинг роли тобора ошиб бораётганлигини уқтирди.

Йиғилишда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Хельсинки аҳдлашувларини тўла ҳажмда оғишмай рўёбга чиқара бориб, Якунловчи акт қоидаларини амалга ошириш йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқдалар. (ТАСС).

ШОНЛИ ЙИЛЛИККА БАҒИШЛАНАДИ

1 август куни Москвадаги Дўстлик уйида Совет — Вьетнам дўстлиги жамияти тузилган куннинг 20 йиллигига бағишланиб шу жамият марказий правлениесининг тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Жамият марказий правлениесининг раиси, СССР космонавт учувчиси Г. С. Титов, Вьетнам — Совет дўстлиги жамияти делегациясининг раҳбари, жамият марказий правлениесининг раиси, ВКП Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Нгуен Ван Кинь ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, Совет — Вьетнам халқлари дўстлиги тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини таъкидладилар.

Мажлисда ВСРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Нго Тан ҳозир бўлди. (ТАСС).

ЯКУНЛОВЧИ АКТ АМАЛГА ОШИРИЛСИН

ПАРИЖ, 2 август. (ТАСС). Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Европадаги 33 мамлакат, шунингдек АҚШ ва Канада раҳбарлари томонидан бундан 3 йил муқаддам Хельсинкида имзоланган Якунловчи акти узоқ давом қилган ҳаракатларнинг, сабр-тоқат билан олиб борилган музокараларнинг якуни бўлди, дейилади «Юманите» газетасида босилган мақолада.

Хельсинкида имзоланган Якунловчи ҳужжат, деб ёзади газета, халқаро муносабатларни тинч-тотув яшаш руҳида янгича ва ижобий тарзда белгилаб берган ўн принципни баён қилиб ўтди. Чорак аср давом этган «совуқ уруш»дан сўнг бу ҳужжат гитлерчилар фашизми тор-мор келтирилганлигининг сиёсий ва территориал оқибатлари тан олинганлигини кўрсатувчи далил бўлди. Европада сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорликка кўмаклашишга қаратилган таклифлар комплексидан иборат бўлди.

Кескинликни юмшатиш ва хавфсизлик, ҳамкорлик, инсон ҳуқуқлари — Якунловчи актнинг энг асосий таркибий қисмларидир, шунинг учун ҳам француз коммунистлари тарихий ҳужжатнинг мана шу қоидаларини амалга оширишда янада олға силжишни талаб қилмоқдалар.

Умумевропа кенгаши ва унда маъқулланган ҳужжат, дейилади мақолада, катта умидлар туғдирди. Ядро уруши ўрнини тинч-тотув яшашдан бошқа нарса ололмайди, деган масалада давримизнинг қўйган асосий талабига Хельсинкида жавоб берилди. Шу сабабли тинчлик учун, қуролсизланиш учун, халқаро ҳамкорлик учун кураш ҳаммага тааллуқлидир. Шу сабабли ўзининг сиёсий мақсадларини ёки тор манфаатларини ўйлаб шу йўлда катта қийинчиликлар эвазига эришилган силжишни кимки тан олмаса, бу билан оғир масъулиятни ўз зиммасига олган бўлади.

Хельсинкидаги Умумевропа кенгашининг Якунловчи акти, деб ёзади «Юманите» газетаси, ҳамда унинг барча қоидалари ҳеч бир истисносиз амалга оширилиши лозим.

С. ВЭНСНИНГ ЯҚИН ШАРҚҚА САФАРИ

ВАШИНГТОН, 2 август. (ТАСС). АҚШ давлат секретари С. Вэнс шу ҳафтанинг охирида Яқин Шарқ бўйлаб навбатдаги сафарга жўнаши тўғрисида бу ерда расмий равишда эълон қилинди.

АҚШ давлат секретарининг янги сафари, жумладан, шу билан характерлидирки, Миср президенти Садат, агар Исроил оккупация қилинган араб территорияларига нисбатан ўзининг очиқдан-очиқ аннексиячилик позициясига «янгиликлар киритмаса» Қоҳира Исроил билан музокараларни давом эттиришдан воз кечади, деган гапни айтганидан кейин С. Вэнс шу сафарга отланди.

Садат АҚШ Миср — Исроил ўртасидаги сепарат музокараларда «актив қатнашсин» деб қистамоқда ва ундан муросага келтирадиган янги таклифлар киритишни талаб қилмоқда. Бироқ Вашингтон илгари эълон қилинган йўлдан боришни афзалроқ кўрмоқда. Бу йўлга мувофиқ, АҚШ мана шу музокараларда гўё фақат «бетараф воситачилик» ролини ўйнамоқчи.

Вашингтон Тель-Авивга жуда катта ҳарбий ва иқтисодий ёрдам беришни давом эттираётганлиги Американинг ҳақиқий позицияси қандайлигини кўрсатиб турибди. Ҳукуматнинг «чет элларга ҳарбий ёрдам» программасига биноан АҚШ 1979 молия йилида Исроилга 1 миллиард долларлик турли хил энг янги қурол-яроғлар беради.

АҚШнинг Исроилга хайрихоҳлик позициясида турганлигини яна шу факт ҳам кўрсатиб турибдики, Исроил томонидан қўйилган аннексиячилик шартлари асосида Бегин билан музокаралар олиб боришни истамаганлиги учун яқинда Вашингтон маъмурияти Садатга хайфсан эълон қилган эди.

Мисрнинг кейинги ҳаракатларидан АҚШ очиқдан-очиқ ҳафсаласи пир бўлганлигига қарамай, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, барибир Картер С. Вэнсни Яқин Шарққа юборишга қарор қилди, ваҳолонки, ташқи ишлар министрлари даражасидаги сепарат музокараларни келгуси ҳафтада давом эттириш мўлжаллаб қўйилган бўлсада, бутун фактлар бу сепарат музокаралар давом эттирилмай қолишини кўрсатиб турибди. Газета С. Вэнс Яқин Шарққа Американинг бирор янги таклифларини олиб боришни планлаштираётгани йўқ, деб таъкидламоқда.

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

1978 йилнинг 18 июлидан 28 июлигача Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатларининг делегациялари Хельсинкида (Финляндия) одатдаги қурол-яроғ савдоси ва уларни етказиб беришни чеклаш масалалари юзасидан навбатдаги учрашув даврасини ўтказдилар. Алоҳида топшириқлар бўйича элчи Л. И. Менделевич СССР делегациясига бошчилик қилди. АҚШ давлат департаментининг ҳарбий-сиёсий масалалар бўйича бошқармаси директори Л. Х. Гелб АҚШ делегациясига бошчилик қилди. Фикрлашувлар ишчанлик вазиятида ўтди. Бундан кейинги учрашувлар даврасй шу йил кечроқ бўлади. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ХАНОЙ.** Вьетнамнинг жанубий вилоятларида умумий билим даражасини ошириш учун ташкил этилган кечки мактаблар шохобчаларининг кенгайиб бораётганлиги кўп йил давом этган оғир урушдан кейин тинч қурилишга киришган халқнинг илм-фанни эгаллашга астойдил интилганлигини исбот этувчи ёрқин далилдир. Ҳозирги вақтда республиканинг жанубий қисмида неча минглаб кечки мактаблар ишлаб турибди. Бу мактабларда ишчи ва деҳқонлардан бир ярим миллионга яқин киши шуғулланмоқда.

● **ДЕҲЛИ.** Болта кўтариб олган қулоқлар Деҳли яқинида жойлашган Канжвала қишлоғи аҳолисига ҳужум қилдилар. Бу қишлоқ аҳолиси ҳукуматнинг қарорига мувофиқ ўз ихтиёрларига берилган ерларда ишлаб турар эди. Деҳқонлардан 12 киши қаттиқ жароҳатланди.

Ҳиндистоннинг жанубидаги Виллапурам деган жойда бойларга ёлланган шахслар Ҳиндистон аҳолисининг энг камбағал қисми яшайдиган Харижан кварталига ҳужум қилдилар. Бандитлар 13 кишини, шу жумладан аёллар ва болаларни ўлдирдилар, салкам 150 уйни ёндириб юбордилар.

Ҳиндистон матбуоти кейинги вақтларда қишлоқ жойларда аҳолининг энг камбағал табақаларига қарши террор кучайиб кетганлиги ҳақида хабар беради. Помешчиклар ва қулоқлар ҳукуматнинг ортиқча ерларни камбағалларга топшириш тўғрисидаги қарорларини бажаришдан бош тортмоқдалар.

● **ЛИМА.** Перу ҳукумати муниципалитетлар тўғрисида янги қонун қабул қилди. Маъмурий ҳокимиятнинг бу органлари республиканинг бутун территориясида маҳаллий проблемаларни ҳал этишни мувофиқлаштириб олиб борадилар, жумладан аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш, медицина ёрдами кўрсатиш масалалари билан шуғулланадилар, аҳолининг маданий савиясини оширишга ёрдам берадилар.

● **ДОРУССАЛОМ.** Танзания миллат мажлисининг сессияси бу ерда ўз ишини тамомлади. Сессия 1978-79 молия йилининг янги давлат бюджетини тасдиқлади. Бюджет жами 12,3 миллиард шиллинг миқдорида тасдиқланди. Бу — ўтган йилги бюджетдан қарийб учдан бир қисм миқдорида ортиқдир. Халқ хўжалигини янада ривожлантириш учун 5,4 миллиард шиллинг ажратилди. Бу маблағ аввало саноат, қишлоқ хўжалиги, энергетика, транспорт ва қурилиш ишларига сарфланади.

Парламент депутатлари республика ишчи ва деҳқонларини ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун чоралар билан оширишга, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга чақирдилар.

(ТАСС).

АХБОРОТ

АНДИЖОН

СУВ КЕЛДИ

Областда яча бир қудратли иншоот қурилди. «Гулбаҳор» насос станциясининг биринчи навбати битди. У салкам тўрт кубометр сувни 175 метр баландликка кўтариб беради. Бу ерда 6 та катта насос ўрнатилади. Шундан биттаси тайёр бўлди.

Янги кўтарма каналдан станция ҳавзасига сув очилди. Асрлар бўйи қақшаб ётган жанубий Оламушук адирига обҳаёт келди. У Жалолқудуқ районидаги янги ташкил топган Орджоникидзе номли совхознинг қирдаги ерларини яшнатади.

КИЧКИНТОЙЛАР ФАРОҒАТИ

Марҳаматга борадиган йўлнинг ўнг томонида, Тандирчи адири устида кичкинтойлар учун дам олиш зонаси барпо этилди. 700 метр баландликда 15 гектар боғ яратилди. Бу бўстонда 28 минг туп ҳар хил мевали дарахтлар ўстирилмоқда. Яшнаб турган боғ қўйнида 3 та ҳашаматли бино қад кўтарди. Унда «Облколхозстрой» трестига қарашли колхозлараро қурилиш бошқармаларида ишлаётган ишчи ва хизматчиларнинг 250 ўғил-қизи дам олади.

«Бинокор» номи берилган бу дам олиш зонасида маъмурий бино, медицина қасри шахмат-шашка ўйнайдиган павильон, ижодий уй, замонавий ошхона, фарзандларини кўргани келган ота-оналар ҳордиқ чиқарадиган махсус жой қурилди.

Кичкинтойлар оромгоҳини «Облколхозстрой» трестига қарашли колхозлараро қурилиш бошқармалари барпо этишди. Оромгоҳ қурилишига 400 минг сўмлик маблағ сарфланди.

МИНГИНЧИ ЗАГС

Андижон шаҳар ЗАГС бўлимининг бошлиғи Саодатхон Акрамова ҳар куни ўнлаб куёв-келинни янги оила қурганлари билан табриклайди. Яқинда ЗАГС бўлимига севинчдан чеҳралари гул-гул ёнган икки ёш кириб келди: Каримжон Сидиқов Андижон давлат медицина институтининг 5-курсида ўқийди. Келин — Гуласалхон Абдуллаева мебель фабрикасида ишлайди. Бу бахтиёрлар ҳам янги оила қурганлиги ҳақида шаҳодатнома олдилар.

Бу — Андижон шаҳрида йил бошидан буён куёв-келинга берилган мингинчи шаҳодатнома эди. ЗАГС ходимаси Саодатхон Акромова, мебель фабрикасининг мастери Александра Павловна Ястребова, ишлаб чиқариш бошлиғи Людмила Петровна Бибикова келин-куёвни чин дилдан муборакбод этишди, қучоқ-қучоқ гул тутишди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ЎСМИРЛАРИМИЗ ЮТУҒИ

Ригада ўсмирлар ўртасида ўтказилган СССР чемпионатида республикамизнинг ёш енгил атлетикачилари муваффақиятли иштирок этдилар. Жумладан, 400 метрли масофада қизлар орасида ўтказилган баҳсда Е. Габриелян биринчи бўлди. В. Исаев эса, уч хатлаб сакрашда маҳорат кўрсатди. У 16 метрли натижа билан чемпионатнинг олтин медалига сазовор бўлди. Узунликка сакраган В. Рубан 7 метру 38 сантиметр натижа билан бронза медалини кўксига тақди. Умумкоманда ҳисобида республикамиз енгил атлетикачилари иккинчи группада фахрли учинчи ўринни эгаллашди.

БОКС:

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Львовда социалистик мамлакатлар армиячи-спортчилари ўртасида ўтказилаётган чемпионатда тошкентлик боксчи Дмитрий Грубов баҳсларни муваффақиятли бошлади. У биринчи учрашувни болгар боксчиси Валири Пирванов билан ўтказиб, рингдан ғолиб чиқди. Дмитрий энди ярим финал учрашувини румин спортчиси Х. Султон билан ўтказиш билан курашни давом эттирадиган бўлиб турибди.

МАРРАЛАР ВА СТАРТЛАР

◆ **ВЕЛОПОЙГА.** Каунас шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида куч синашган тошкентлик М. Первеев 180 километрли масофа бўйлаб оломон пойгада иштирок этиб, кучли ўнликдан жой олди.

◆ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Олий лига командалари ўртасида навбатдаги тур учрашувлари ўтказилди. Андижоннинг «Меҳнат» хоккейчилари бокулик студентларни қабул қилиб, ўз ҳисобларига уч очко ёзишди. Андижонликлар биринчи учрашувда 1:0 ҳисобида устун келиб, такрорий ўйинда очколар (1:1) бўлашишди. Ҳозир свердловсклик армиячилар пешқадамлик қилмоқдалар.

◆ **ФУТБОЛ.** Иккинчи лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Бунда бешинчи зонада куч синашаётган коллективлар қуйидаги натижаларга эришдилар. «Олға» — «Каршистрой» — 2:0, «Старт» — «Динамо» — 2:0, «Нефтяник» — «Автомобилист» — 1:0, «Зарафшон» — «Хоразм» — 2:1, «Пахтачи» — «Хива» — 0:1, «Металлург» (Ч) — «Амударё» — 3:0, «Текстильщик» — «Сигнал» — 0:0, «Шаҳрихончи» — «Металлург» (М) — 2:2, «Хўжанд» — «Строитель» — 2:1, «Янгиер» — «Химик» — 3:1, «Бўстон» — «Актюбинец» — 2:0. Ҳозирча Фрунзенинг «Олға» командаси 39 очко билан олдинда бормоқда. «Зарафшон» ҳисобида 38 очко бор. «Янгиер», «Автомобилист» ва «Бўстон» коллективлари 3-5 ўринларни банд этишган.

САМАРҚАНД ТАЛАНТЛАРИ ИЖОДИДАН

ФИДОЙИЛАР

БАЛЛАДА

Илитиб, қор босган қари ўрмонни
Қайта кўкартирган Шарқ қуёшидай, —
Мастон буви билан бобо Мардонни
Эъзозлаб кўтарар дўстлар бошига.
Довулларда ҳамроз бўлган бу элат
Ҳамдарду ғамгузор булар қошида.
Гўё қанотида Наврўз келтириб,
Куйлагандай умид навосин қушлар —
Гоҳ субҳи содиқдан югуриб-елиб,
Чарх урар бу ерда баҳордил ёшлар.
Гоҳо куйланмаган тарона бўлиб
Меҳринур деҳқонлар ҳашар бошлашар:
Кимдир уй оқлайди, бўяйди ромни.
Кимлардир шиферлаб беради томни.
Миришкор бобонинг ишин таърифлаб,
Аллакимдир хомток қилар ишкомни.
Ҳа, тоғ бўп уларни суяр бу қишлоқ.
Дилларига малҳам қўяр бу қишлоқ.
Ўғилларин фақат солмайин эсга,
Ачиниб пинҳона куяр бу қишлоқ.
...Сангдил чиқди қўшним, сангдили
олий.

Отаю онасин ташлади Доли.
Инжитиб бемадор меҳрибонларин,
Азизлар кўзини ёшлади Доли.
Ҳа, Доли отарчи йўрғалаб қолди
Серпардоз танноэин пинжига олиб.
Уясин тарк этган бойқуш мисоли
Қайгадир тошбағир кетди йўқолиб.
Оҳ, тинмай излайди ота бечора.
Қон ютиб бўзлайди она-дилпора.
Ахтариб ўғлини етти иқлимдан
Мушфиқ чолу кампир кезар овора.

Муштипар онанинг бедор тунларин,
Отанинг ташвишли ночор кунларин,
Уларнинг емайин едирганларин,
Ўзлари киймайин кийдирганларин,
Умр бўйи шамдай ёниб, парпираб
«Болам!» деб пуф-пуфлаб,
дилжўш қалтираб —
Ўстирганларин у билармикан ҳеч!
Кўрнамак, ҳисобга олармикан ҳеч!
Ҳеч кимнинг боласи битта бўлмасин,
Битта бўлса — ақли калта бўлмасин.
Не бўлса бўлсин-у, аммо кўксида —
Дил ўрнида исқирт латта бўлмасин.
Қанийди бешафқат жангда, ногаҳон,
Беш ўғил баҳори сўлмаган бўлса!
Бир вақт тўпиб тошган бу боғли ошён
Қанийди ҳувиллаб қолмаган бўлса!
Кошки хонадоннинг кенжа фарзанди
Бу кунда дил меҳрин сеза билсайди.
Ё... дилга ниш санчган ушбу дилбандни
Оҳ, дилдан, қанийди, узиб бўлсайди!
Йўқ, улар оч эмас. Муҳтожмас. Ахир, —
Пенсиянинг ўзи етиб ортади.
Эҳ, кимга дард айтсин!! Чол билан
кампир
Дийдор фироғида азоб тортади.
Ою йил учади бўлиб елқанот
Ва лекин келмайди дарак Долидан.
Тошбағир ҳеч хабар олмайди ҳайҳот,
Мунғайган бу икки мискин ҳолидан.
Узун кечаларни ўтказиб бедор
Оловсиз ёнганда ота-ю она,
Қайдадир саёқлар базмида беор:
«Онажон», — деб куйлар мунофиқона.
Оқшом офтобидай умр кузида,
Камайиб борсада кўзларидан нур,
Меҳнатда хамайган кузнинг ўзидай
Долқад тебранса-да гоҳо беҳузур,
Аммо мевасини тўкиб сахийдаст, —
Аёзга тўш тутган боғ каби яккаш,
Ҳаёт заҳматини чекишиб бесас,
Танти яшайди бу икки меҳнаткаш.
Тонгдан ишга тушар икки қария,
Гўё тонг яратиб юрак қўридан.
Уззукун ғимирлаб асаларидай,
Сўнг жой олар қўшни уйлар тўридан.
Гурунглар учириб узоқ йилларга,
Гўё қайта солар чангли йўлларга.
...Инқилоб қуюни... Ботир сафбошчи,
Босмачини қувган шу Мардон қўшчи.
Қулоқлар иғвоси, фитнаю дўқлар,
Қора тун бағридан отилган ўқлар,
Қуёштоб муҳаббат, қўшалоқ фарзанд,
Мастоной ҳайдаган биринчи
«Фордзон»*
Бари турнакарвон тизилиб шу он
Хотир кўзгусида бўлур намоён.
Ҳаёт йўлин қору аёзларида
Меҳнатни дўндирган марди майдонни,
Ёмғирсиз баҳору сувсиз ёзларда
«Оқ олтин» ундирган бу қўш
деҳқонни —
Нури дийдасидай асрайди дўстлар,
Кулфат ғуборидан сақлайди дўстлар.
Дилшод давраларда чол ила кампир
Долининг номини олишмас тилга.
Фақат ўй суришиб гоҳо негадир
Энтикиб боқишар серқатнов йўлга.
Фақат чопишади эшик этса «тиқ».
Киминдир зориқиб кутишар мудом.
Фақат ош устида бўлишиб интиқ,
Ярмисин кимгадир сақлашар ҳар шом.

Ғулом ИСМОИЛОВ.

* Далаларимизда пайдо бўлган энг биринчи трактор (1928—1933).

Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси иттифоқимизнинг кўпгина ерлари билан алоқа қилади. Станцияга бир кунда минглаб абонентлар буюртма беради. СУРАТДА: коммутатор цехида. Олдинда телефонистка Озода Камолиддинова. Пастдаги суратда эса диспетчерлик хизмати назорати бўлимида.

И. Глауберзон фотолари.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ЖАҲОНГА МАШҲУР БЎЛДИ

Кўп сонли аҳоли яшайдиган, ўнлаб саноат корхоналари бўлган йирик шаҳарларда канализация тармоқлари ва корхоналардан оқиб келадиган ифлос сувларни тозалаш муаммосини ҳал қилиш актуал масала бўлиб турибди. Чунки, Москва, Ленинград, Киев ва Тошкент каби йирик шаҳарлардаги канализация тармоқлари ва саноат корхоналаридан ана шу шаҳарлар чеккасидаги тозалаш-аэрациялаш станцияларига ҳар куни миллионлаб кубометр ифлос сув оқиб келади. Масалан, Тошкентдаги Салор ва Қуйи Бўзсув аэрация станцияларига ҳар куни бир миллион кубометрдан ортиқ ифлос сув оқиб келмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобига қараганда, унинг миқдори 1990 йилга бориб 1 миллион 800 минг кубометрга, 2100 йилга бориб эса уч миллион кубометрга етади.

Ана шу ифлос сувни тозалаш ундан олинадиган тоза сув, чиқадиган ўғит, чорва моллар учун озуқадан ташқари, атроф муҳитни муҳофаза қилиб, унинг мусаффолигини сақлашда ҳам жуда катта аҳамиятга эга.

Тошкент водоканалининг мутахассислари ифлос сувларни тозалаш ва унинг чўкиндисини қайта ишлашнинг янги усулини ихтиро этишди. Бунда сув бир неча босқичдан ўтказилиб, махсус қурилмалар орқали аввал йирик ахлатдан, қумдан, эримай қолган моддалардан, сўнг эса биологик йўл билан эриган аралашмалардан тозаланиб ва зарарсизлантирилиб, водопровод суви каби тоза ҳолга келтирилади. Ифлос сувни тозалаш натижасида чиқадиган чўкинди махсус равишда қайта ишланиб, таркиби азот, фосфор ва калийга бой органик-минерал ўғитлар комплексига, протиен ҳамда оқсилга бой озуқага айлантирилади.

Гап шундаки, янгидан қурилган ва ҳозир ҳар куни 580—600 минг кубометр ифлос сувни қабул қилиб олаётган Салор аэрация станциясида ана шу миқдордаги сувни илгариги усул билан тозалаш учун майдони 120 гектардан иборат сув тиндирилувчи бетонлашган ҳовузлар талаб қилинган бўлса, ҳозир майдони 8 гектардан иборат ана шундай ҳовузлар кифоя қиляпти. Янги усул тозалаш майдонининг унумдорлигини 10—15 баравар ошириш, юз гектардан ортиқ суғориладиган ерни бўшатиб бериш, тозалаш иншоотлари қурилиши учун сарфланадиган капитал маблағнинг миқдорини бир неча миллион сўм камайтириш, ишлаб чиқаришда банд бўлган ходимлар сонини бир неча баравар қисқартириш имконини берди. Қуйи Бўзсув аэрация станцияси қурилишининг биринчи навбатида 107 гектар суғориладиган ер ва 8,6 миллион сўм капитал маблағ тежалди.

Бу усулнинг энг муҳим аҳамияти шундаки, жуда кўп миқдордаги ифлос сувни кичик майдонда тез ва самарали тозалаш билан бир қаторда, ундан чиқадиган ва фойдаланилмаса тоғ-тоғ бўлиб уюлиб, ҳеч ёққа сиғмай кетадиган чўкиндини ҳам қайта ишлаб, қишлоқ хўжалигида фойдаланиладиган ўғит ва озуқага айлантириш имконини беради. Буни қуйидаги мисолдан кўриш мумкин. Фақат Салор аэрация станциясида бир кеча-кундузда 10 минг кубометргача чўкинди тўпланади. Агар қайта ишланмаса унинг миқдори бир йилда икки ярим миллион кубометрга етиши ва бу атроф-муҳитга жуда катта хавф туғдириши мумкин.

Ҳозирги вақтда республика ҳукуматининг қарорига биноан ифлос сувларни тозалашнинг Тошкент усули деб аталган бу янги усули Ўзбекистондаги барча тозалаш иншоотларига жорий этиляпти. Бу юзлаб гектар суғориладиган ерларни қишлоқ хўжалиги эҳтиёжи учун бўшатиб бериш ва давлатнинг жуда кўп маблағини тежаш демакдир. Тошкент водоканали бу усулни жорий этишда ёрдам бериш ҳақида Москвадаги Целиноград аэрация станцияси, Ростов, Харьков, Таганрог, Душанба, Кишинев, Краснодар шаҳарларидаги ифлос сувларни тозалайдиган корхоналар билан шартнома тузди. Ифлос сувларни тозалаш ва унинг чўкиндисини қайта ишлашнинг Тошкент усули билан танишиш мақсадида Польша, Дания, АҚШдан мутахассислар келиб кетишди. Шундай қилиб, бу усул жаҳонга машҳур бўлди.

Шу туфайли ифлос сувларни тозалаш ва унинг чўкиндисини қайта ишлашнинг бу янги усули СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси дирекцияси томонидан юксак баҳоланиб, бир йўла бир олтин, икки кумуш ва икки бронза медаль билан тақдирланди. Унинг ижодкорлари эса 1977 йили Беруний номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотини олишга сазовор бўлдилар.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИЗЛАНИШ ВА КАШФИЁТЛАР

КВАТЕРИНЛАР ОИЛАСИ

Латвия ССР Фанлар академиясининг органик синтез институтида аминокислоталар асосида янги класс бирикмалар — экин ўстириш регуляторлари вужудга келтирилди. Кватеринлар, деб аталган бу бирикмалар юксак биологик активликка эга. Янги препаратлар одам ва ҳайвонлар учун безарардир, чунки улар организм ҳаёт фаолияти маҳсулотлари билан ўхшаш моддаларга тез айлана олади. Улар ўсимликнинг бир хил функциясини рағбатлантиргани ҳолда бошқасига зарар етказмайди.

Кватеринлар химиявий инерт моддадир, уларни одатдаги минерал ўғит ва микроэлементлар билан аралаштириб ишлатиш мумкин. Олимлар таклиф этган ва препаратларни ўсимлик юзида маҳкамлаб, унинг ҳужайра мембранаси орқали сингишини тезлаштирувчи қўшимча моддалар ҳам ғоят самарали бўлиб чиқди.

Латвия, Белоруссия, Молдавия ССР, Ленинград области колхоз далаларида ўтказилган тажрибалар кватеринлар бошоқли экин ҳосилини 15-30 процент оширишга ёрдам беришини кўрсатди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари
Ҳ. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ВА ЭЛЕКТР САНОАТИ УЧУН МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАБ БЕРУВЧИ ПОЙТАХТДА ЯГОНА

34-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича 1978—1979 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пресс форма штамплар ва мосламалар тайёрловчи ва ремонт қилувчи слесарь-асбобсоз, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, саноат электр асбоб-ускуналаридан фойдаланиш ва уларни ремонт қилувчи электромонтёр, универсаль токарь, иккиламчи коммутация занжирларини монтаж қилувчи электр монтажчи, интеграл микросхемаларни йиғувчи, ярим ўтказгич асбобларни йиғувчи, электр машиналари ва аппаратларини йиғувчи, чизмакаш-конструктор.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — мутахассисликка қараб, бир йилдан 3 йилгача.

8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, кунда кийиладиган ва кўчалик уст-бош билан таъминланадилар; 10-синф маълумоти билан қабул қилинганлар эса, 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг маълум қисмини оладилар.

ДИҚҚАТ! СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН ЁШЛАР! Сизлар учун ўқиш муддати қисқартирилади ва 72 сўм ҳажмида стипендия тўлаб борилади.

8-синф маълумотидаги ўқувчилар билим юртида жойлашган мактабда ўз ўқишларини давом эттирадилар. Хоҳловчилар ўқишни «Электроаппарат» корхонаси базасидаги электротехника техникуми филиалида таҳсил кўриш билан бирга қўшиб олиб боришлари мумкин.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан кирадилар.

Билим юртида вокал-чолғу ансамбли, хор, драма, фото тўгарак, техника ижоди тўгараги, ҳаваскорлик киностудияси, спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши шарт: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), автобиография, иш жойи ёки мактабдан характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка, яшаб турган жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), олтита фотосурат (3x4 см. ҳажмида).

Бизнинг адрес: 700105, Тошкент-105, Ленин райони, Манжара кўчаси, 137-уй (22, 55-автобусларнинг «Электротехника заводи» бекати, 5-трамвай, 7, 12, 26, 37, 52, 68, 22, 55-автобусларнинг «Қорасув» бекати).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ КИБЕРНЕТИКА ИНСТИТУТИ ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ
БИЛАН
лабораториялар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир (фан доктори ёки кандидати): ҳосилни бошқариш;
катта илмий ходимлар (фан докторлари ёки кандидатлари): биомолекуляр процессларни моделлаштириш, биотехника, ҳисоблаш системалари, илмий тадқиқотларнинг автоматлаштириш системалари;
кичик илмий ходимлар: биомолекуляр процессларни моделлаштириш, биотехника (3), ҳосилни бошқариш (3), ҳисоблаш системалари (4), мантиқан программалаштириш (2), тиллар ва трансляторлар (2), илмий тадқиқотларнинг автоматлаштирилган системалари.

КОНКУРС МУДДАТИ — 22 АВГУСТГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 344-уй.

●

Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлигининг
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978—1979 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШГА 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ КИШИЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: тикувчилар, пойафзалчилар, радиотелемеханиклар, бухгалтерлар; **инвалидларнинг болалари, кўп болали оилалар, ёлғиз оналар, Улуғ Ватан уруши инвалидларининг болалари район социал-таъминот бўлими справкаси билан қабул қилинади.**

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида ишчи-ёшлар кечки мактаблари 8, 11- синфлари программаси бўйича ўзбек ва рус тилларида таълим оладилар. Умумий таълим ва ишлаб чиқариш таълими галма-гал олиб борилади.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА ЁТОҚХОНА ВА ОШХОНА БОР.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: медицина справкаси (286-форма тўлдирилади), танланган мутахассислик бўйича ўқишга кириш учун ВТЭК комиссиясининг тавсияномаси, инвалидлик группаси, маълумоти ҳақида аттестат ёки гувоҳнома (асли), район социал таъминот бўлимидан йўлланма, ўқиш ёки иш жойидан характеристика, таржимаи ҳоли, директор номига ёзилган ариза, 4 та фотосурат (3x4 см.).

Ҳужжат топширилаётганда паспорт ва ҳарбий билет кўрсатилади

ҲУЖЖАТЛАР — 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700113, Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Ғафур Ғулом кўчаси, 47-уй.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Эй, бахтли инсон!** (10.45, 13.30, 16.15, 19.00).

Парвоздаги турна — «ЧАЙКА» (11.30, 13, 14.30, 16, 18, 21.30), «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.30, 19.00), «ВОСТОК» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (14, 12.30, 14, 15, 17.30, 19.20, 21.00).

Уйинчоқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 13, 14, 17, 19 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 16, 19, 21.00).

Интерьердаги оилавий портрет — «ДРУЖБА» (12, 15, 18, 20.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20.00).

Менга қайнона бўлинг — «МОСКВА» (20.30).

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

5-11 ва 15-20 август кунлари
МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ БИНОСИДА

ЎЗ СПЕКТАКЛЛАРИНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Касса соат 12.00 дан ишлайди.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

«Узсельхозтехника»нинг Шўрчи район кўчма механизациялаштирилган колоннасига берилган 473, 474, 475-номерли йўқолган **ишонч қоғозлари ва** чек номерлари 484800 дан 489791 гача бўлган йўқолган **лимит дафтарчаси**

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Калинин район партия комитети 1919 йилдан буён КПСС аъзоси, колхозлаштириш ҳаракатининг актив иштирокчиси, Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер

Иброҳим ЁҚУБОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Киров район партия комитети ва район ижроия комитети район партия комитетининг биринчи секретари Г. Қ. Ҳайдаровага умр йўлдоши

Анвар Ҳайдарович ҲАЙДАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Фестивалга пионерлар салюти». 10.25 — «Хайрли соатда». (бадиий фильм). 12.00 — Концерт. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Ўқувчилар ижросида шеърлар. 17.05 — Халқ оҳанглари. 17.20 — Болалар учун бадиий фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ёшлар ва студентларнинг Гаванадаги XI жаҳон фестивалида. 19.25 — Врач суҳбатлари. 19.55 — Концерт. 20.20 — «Санъат усталари». Л. Марков. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. «Динамо» (К) — «Динамо» (Тб). 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — «Қувноқлар даврасида». 18.55 — «Иқтисодий билимлар — оммага». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Шашка юлдузлари». 19.55 — «Илҳом». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Музикали кўрсатув. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — «Женя, Женечка ва Катюша» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун фильм. 19.20 — «Самаранинг ташвишли тунлари» (бадиий фильм, 2-серия). 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Фильм-концерт. 20.55 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — «Ёшлик куйлайди». 10.30 — «Сахий ер». 11.15 — «Хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши кескин курашайлик». 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга. 13.30 — Кинофильмлардан куйлар. 14.00 — «Юқори ҳосил учун кураш давом этмоқда». 15.00 — Олис масофаларда мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 16.10 — А. Азимов куйлайди. 18.30 — «Саломатлик — туман бойлик». 18.40 — «Ёшлик». 19.30 — «Қардош коммунистик партияларда». 19.40 — «Қувноқ тароналар». 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Замондошларимиз». 22.28 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 23.20 — Мақом кечаси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05. 33-06-83. 32-55-04. масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06 БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69. 32-53-97 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18 саноат транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80. 32-53-14 32-54-09. қишлоқ хўжалиги — 33-76-04. 32-53-15 32-53-70 адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16. совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26. фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17. 32-54-26, 32-54-27 хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43 33-35-53, 32-53-16. 32-53-20 32-53-21 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22. коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43. 32-54-05. жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62 Тошкент — 32-53-20 Самарқанд — 5-19-71 Сирдарё — 2-09-70. Сурхондарё — 55-35. Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42 Қашқадарё — 38-42. Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92. Андижон — 4-48-85 Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50

Р. — 02575. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 176.